

Tirsdag den 26. oktober 2021 (D)

1

9. møde

Tirsdag den 26. oktober 2021 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 8:

Forespørgsel til udlændinge- og integrationsministeren og udlændinge- og integrationsministeren om ændring af den danske 3-årsregel for familiesammenføring til flygtninge med midlertidig beskyttelsesstatus til en 2-årsregel. (Hasteforespørgsel).

Af Kristian Thulesen Dahl (DF) m.fl.

(Anmeldelse 26.10.2021).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 14:

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, hvidvas-kloven og forskellige andre love. (Implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023, herunder etablering af National enhed for Særlig Kriminalitet).

Af justitsministeren (Nick Hækkerup).

(Fremsættelse 06.10.2021).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 15:

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning. (Styrket indsats mod stalking).

Af justitsministeren (Nick Hækkerup).

(Fremsættelse 06.10.2021).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 16:

Forslag til lov om ændring af lov om forbruger aftaler og lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område. (Ændring af reglerne om forbruger aftaler som følge af implementering af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers (moderniseringsdirektivet) og ændringer af forbrugerbeskyttende regler, der falder uden for implementering af moderniseringsdirektivet).

Af justitsministeren (Nick Hækkerup).

(Fremsættelse 06.10.2021).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 27:

Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om social service og lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. (Forenkling og præcisering af regler om finansiering, mellemkommunal refusion og satsregulering m.v.).

Af social- og ældreministeren (Astrid Krag).

(Fremsættelse 06.10.2021).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 10:

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelsen af visse af Den Europæiske Unions retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande m.v. (Ophævelse af forbud mod teknisk bistand og indførelse

af straffebestemmelse for ny kontrol med cyberovervågningsprodukter).

Af erhvervsministeren (Simon Kollerup).

(Fremsættelse 06.10.2021).

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 11:

Forslag til lov om ændring af lov om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond og lov om erhvervsfremme. (Tilpasninger af reglerne om administration af EU-forordninger vedrørende Regionalfonden, Socialfonden Plus og Fonden for Retfærdig Omstilling m.v.).

Af erhvervsministeren (Simon Kollerup).

(Fremsættelse 06.10.2021).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Rasmus Nordqvist (SF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 18 (Forslag til folketingsbeslutning om at indføre mulighed for kommunalt veto mod husdyrbrug og muslingeopdræt).

Alex Vanopslagh (LA) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 19 (Forslag til folketingsbeslutning om at indskrive Chicagoprincipperne i universitetsloven).

Leif Lahn Jensen (S), Peter Skaarup (DF), Karsten Hønge (SF), Andreas Steenberg (RV), Peder Hvelplund (EL), Mai Mercado (KF), Ole Birk Olesen (LA), Torsten Gejl (ALT), Jens Rohde (KD), Aaja Chemnitz Larsen (IA), Susanne Zimmer (UFG), Uffe Elbæk (UFG) og Sikandar Siddique (UFG):

Beslutningsforslag nr. B 20 (Forslag til folketingsbeslutning om en mere human og solidarisk flygtningepolitik i Danmark (borgerforslag)).

Mette Abildgaard (KF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 21 (Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af modregningen af arbejdsindkomst i folkepensionen).

Kristian Thulesen Dahl (DF) m.fl.:

Hasteforespørgsel nr. F 8 (Hvorfor finder ministeren det rimeligt, at regeringen har ændret den danske 3-årsregel for familiesammenføring til flygtninge med midlertidig beskyttelsesstatus til en 2-årsregel uden at have inddraget Folketinget, og vil den bagvedliggende dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol kunne efterleves på anden vis end med en 2-årsregel?).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk. (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 8: Forespørgsel til udlændinge- og integrationsministeren om udlændinge- og integrationsministeren om ændring af den danske 3-årsregel for familiesammenføring til flygtninge med midlertidig beskyttelsesstatus til en 2-årsregel. (Hasteforespørgsel).

Af Kristian Thulesen Dahl (DF) m.fl.
(Anmeldelse 26.10.2021).

Kl. 13:01

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, be-
tragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 14: Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, hvidvaskloven og forskellige andre love. (Implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023, herunder etablering af National enhed for Særlig Kriminalitet).

Af justitsministeren (Nick Hækkerup).
(Fremsættelse 06.10.2021).

Kl. 13:02

Forhandling

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Forhandlingen er nu åbnet, og vi kan gå i gang med ordførerrækken.
Den første er Socialdemokratiets ordfører, og det er hr. Kasper Sand
Kjær. Værsgo.

Kl. 13:02

(Ordfører)

Kasper Sand Kjær (S):

Tak for ordet. Det lovforslag, vi behandler nu, har jo sin baggrund i, at vi i december sidste år indgik en meget bred aftale med næsten alle Folketingets partier om politiet og anklagemyndighedens økonomi for 2021 til 2023, og det er jo en aftale, som vi oprigtigt er meget glade for. Den indeholder et omfattende katalog af vigtige tiltag, som skal styrke politiet og anklagemyndigheden, og som skal sikre, at myndighederne er rustet til at bekæmpe den alvorlige organiserede kriminalitet. Og i dag førstebehandler vi så lovforslaget, som gennemfører en række af aftalens initiativer, og det er initiativer, som virkelig kommer til at gøre en forskel for politiet og anklagemyndighedens arbejde og for borgernes tryghed.

Lovforslaget indeholder bl.a. en begrænsning af muligheden for, at en lang sagsbehandlingstid kan indgå som en formildende omstændighed i en straffesag. Det betyder, at domstolene fremover kun kan tage sagsbehandlingstiden i betragtning som en formildende omstændighed, hvis det er nødvendigt på grund af menneskerettighedskonventionen, og den begrænsning synes vi jo er ganske rimelig af hensyn til de ofre, som også venter i måneder eller måske endda år på, at retfærdigheden sker fyldest.

Lovforslaget indeholder også en skærpelse af straffen for trusler mod ytringsfriheden. Der er jo faktisk tale om en fordobling af straffen for trusler, der har baggrund i den forurettedes lovlige ytringer eller til formål at forhindre den forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed. Det er jo fuldstændig afgørende, at vi beskytter alle, der bruger deres ytringsfrihed til at deltage i debatten, herunder også politikere, journalister, debattører, offentligt ansatte og selvfølgelig alle andre borgere. Ingen skal føle sig truet ud af den offentlige debat, og straffeskærpelsen vil sætte en streg under, at vi ikke vil acceptere sådanne handlinger.

I den lidt mere tunge ende af lovforslaget sætter vi også ind over for den alvorlige økonomiske og organiserede kriminalitet. Det gør vi bl.a., ved at der etableres en ny national enhed i politiet kaldet National enhed for Særlig Kriminalitet, hvor man samler de mest specialiserede politi- og anklagefaglige kompetencer og dermed styrker indsatsen mod den komplekse og svære økonomiske og organiserede kriminalitet. Lovforslaget indeholder endvidere en styrkelse af den vigtige indsats mod hvidvask. Der er en række tiltag, som skal give politiet et mere målrettet og kvalificeret efterretningsbillede til brug for efterforskning af alvorlig hvidvask, terrorfinansiering og de forbrydelser, som ligger bag.

Det er et meget, meget vigtigt lovforslag, som udmønter en meget vigtig aftale, og jeg tror bare, jeg vil slutte med at sige, at vi fra Socialdemokratiets side naturligvis bakker op. Så vil jeg bare benytte anledningen til at glæde mig over, at vi har kunnet samle så bred en palet af partier om så vigtig en aftale med så mange vigtige tiltag. Tak for ordet.

Kl. 13:05

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en enkelt, der ønsker en kort bemærkning, og det er hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:05

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Som ordføreren er inde på, er mange af de ting, der ligger i lovforslaget, jo grundlæggende fornuftige ting – måske burde det i virkeligheden have været mange lovforslag, for det er jo en ordentlig pærevælling, der er blandet sammen her.

Men når det så er sagt, vil jeg godt stille et spørgsmål om straf-rabatten, som der jo har været et stort ønske i Folketinget om at afskaffe. Strafrabat til kriminelle på grund af lang sagsbehandlingstid synes Dansk Folkeparti er noget værre skidt. Og alligevel fremgår det jo af det her lovforslag, at der er begrænsninger i, hvordan man vil kunne fjerne – mener regeringen – den her straf-rabat. Kan ordføreren ikke fortælle, hvad det er for nogle begrænsninger, og hvorfor vi skal bøje os for, at der er andre, der så tilsyneladende forhindrer os i at gøre det rigtige, nemlig at fjerne enhver rabat på grund af lang sagsbehandlingstid?

Kl. 13:06

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:06

Kasper Sand Kjær (S):

Det er jo nok et spørgsmål, som går videre end det, der ligger i det konkrete spørgsmål om strafabat. Det er jo et velkendt synspunkt, at Dansk Folkeparti, hr. Peter Skaarups parti, gerne så, at menneskerettighedskonventionen ikke nødvendigvis fandt anvendelse i Danmark. Der mener vi jo så sammen med et bredt flertal i Folketinget, at det er afgørende, at Danmark også bakker op om internationale konventioner og aftaler som en del af det at have et internationalt retssamfund, og her er menneskerettighedskonventionen en del af det. Så kan vi nogle gange godt stå med konkrete domme, der fortolker denne eller andre konventioner, og som vi så er uenige i. Det er jo spillereglerne, når man indgår i et internationalt samarbejde.

Kl. 13:07

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:07

Peter Skaarup (DF):

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren: Er det virkelig rigtigt, at menneskerettighedskonventionen gør, at vi ikke kan gennemføre den lovgivning i Danmark, som vi gerne vil? Og hvis Socialdemokratiet nu kunne bestemme, ville det så ikke være sådan, at man netop skulle fjerne enhver rabat i forhold til at få strafnedsættelse ved domstolene, sådan som det er tilfældet i dag – altså hvis vi selv kunne bestemme?

Kl. 13:07

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:07

Kasper Sand Kjær (S):

Jamen som jeg også sagde i min tale, synes jeg, at det her grundlæggende også er et spørgsmål om retfærdighed i forhold til ofrene, for de går jo også og venter på, at en sag bliver afgjort, hvor nogle har udsat dem for en forbrydelse. Og derfor er det rigtigt og godt, at vi går så langt, som vi overhovedet kan, men inden for rammerne af menneskerettighedskonventionen.

Kl. 13:08

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Vi går videre til Venstres ordfører, og det er hr. Preben Bang Henriksen. Værsgo.

Kl. 13:08

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Hvad gennemføres der med det her lovforslag? Jeg må starte med at give ordføreren for Dansk Folkeparti ret i, at det godt nok er en sammenblanding af mange forskellige ting. Men det går igen på Justitsministeriets område, og ja, alternativet var nok, at vi fik ti gange så mange lovforslag at behandle her i Folketinget, men det gør det ikke nemmere at behandle det enkelte lovforslag – der er så mange forskellige ting.

Hvis vi kigger på det mest kontroversielle, er det jo det, som hr. Peter Skaarup allerede har haft fat i, nemlig det forhold, at der gives rabat ved lang tids politimæssig efterforskning. Det fremgår i dag af straffelovens § 82, nr. 13, og det er så den bestemmelse, som ophæves eller modificeres, hvad man nu siger, således at der kun gives strafabat, hvis det er nødvendigt af hensyn til artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Det er fuldt forståeligt i forhold til ofrene. Jeg må dog sige – for sikkert at foregribe de

efterfølgende spørgsmål – at det måske er knap så forståeligt for den cykeltyv, som har sin sag liggende i radiatordyngen hos politiet i årevis og dermed har en straffesag og en straf, som gerne skulle virke over for vedkommende og tidsmæssigt komme rimelig hurtigt efter forbrydelsen. Det er så måske knap så forståeligt for den pågældende, at der ikke gives rabat i den situation. Men det er et spørgsmål om hensynet til ofre kontra hensynet til forbrydere, og der har man altså valgt en efter vores opfattelse rimelig mellemøsning ved at sige, at Den Europæiske Menneskerettighedskonvention lægger grænsen her.

Herudover vil man så fordoble straffen for trusler, der vedrører personers ytringsfrihed, og det er ganske forståeligt. Ytringsfriheden er noget, vi skal værne om i Danmark, og det gør vi ikke i tilstrækkeligt omfang med det niveau, vi har i dag. Så vi giver helt tilslutning til det også.

Der oprettes det, jeg vil kalde et FBI, hvor specialiserede politio- og anklagerkompetencer samles i én enhed fordelt på to geografiske lokationer i henholdsvis Aarhus og København. Det er jo altså svært at sige, at man er imod sådan en strukturel ændring, som de, der sidder med det, går ind for. Jeg kan bare ikke undlade at bemærke, at jeg kunne frygte, at det her kan resultere i, at de økonomiske sager, som efter min opfattelse efterforskes alt, alt for dårligt i et alt, alt for ringe omfang – Danmark er et eldorado for økonomiske forbrydere – kommer til at køre endnu langsommere. Og der kunne jeg måske bede justitsministeren om på et relevant tidspunkt at forholde sig til bemærkningerne, hvor der står, at »Statsadvokaten for Særlig Kriminalitet« – det er altså den nye enhed – »vil således i et vist omfang overtage nogle af de opgaver, der allerede ligger hos Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet«, altså SØIK. Fortsætter SØIK, og i hvilket omfang fortsætter SØIK? Og får vi så nu tre enheder, altså én i København, én i Aarhus og SØIK i København? Og kan vi være rimelig sikre på, at det her giver større effektivitet? Jeg er alvorligt bange for, at det ikke gør det, men lad os nu håbe på det bedste. Det er dog folk med forstand på det, der har indstillet, at det skal være sådan.

Så er der det med voldtægtssofres forklaringer. Det kan være meget belastende for et voldtægtsoffer at sidde måske allerede i et grundlovsforhør, senere i byretten, senere i landsretten og skulle udpensle ned i mindste detalje, hvordan forbrydelsen har fundet sted. Og det bliver nu sådan, at voldtægtsofferet videoafhøres allerede i forbindelse med politianmeldelsen, hvor hændelsen i øvrigt også desværre er i frisk erindring – eller heldigvis i relation til retsordenen – og så kan man efterfølgende under retssagen videre udspørge offeret, hvis der er noget, der ikke er korrekt belyst eller giver anledning til tvivl. Men det er, og det synes jeg er vigtigt, jo ikke meningen med det her, at offeret nu måske for fjerde gang skal i gang med at redegøre for det. Så det er altså tillægsspørgsmål, uddybende spørgsmål, der kan stilles under retssagen i forhold til det, der allerede er dokumenteret i videoen.

Så skal personfarlig kriminalitet prioriteres, og det er vældig fint. Jeg håber også, at det kan ske. Men som vanen traditionelt er i dette høje Ting, opprioriterer vi en masse ting uden samtidig at fortælle, hvad vi nedprioriterer, og det kunne jeg måske nok bede om en bedre forklaring på, men ingen kan vel være i tvivl om, at det er ganske fornuftigt.

Til sidst bliver der lavet en fasttrackordning i hvidvasksager og fastfrysning af transaktioner.

Venstre kan støtte lovforslaget.

Kl. 13:13

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken til Dansk Folkepartis ordfører. Det er hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:13

(Ordfører)

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Vi behandler i dag L 14, et forslag til ændring af lov om retspleje, hvidvask, straffelov og forskellige andre love. Når man sådan sidder og kigger lovforslaget igennem, må vi sige fra Dansk Folkepartis side, at der er mange gode elementer i det her lovforslag, og meget af det er jo også ret nøje aftalt mellem de politiske partier. Derfor vil vi fra Dansk Folkepartis side også ende ud med at støtte forslaget. I forhold til de fleste punkter er det også noget, vi kender meget til, men der er også punkter, hvor der er åbentstående ting, som vi gerne vil spørge lidt mere ind til under udvalgsbehandlingen.

Det, man kan sige, er, at det tit i den her folketingsperiode er sådan, at regeringen roser sig selv ret meget. Det gør de på mange områder. Det er jo fair nok. Når man har ordet, kan man godt rose sig selv, og det har regeringen jo tit gjort. Men en af de ting, som de så i regeringen har rost sig selv meget for, er, at de har begrænset antallet af lovforslag. Det har jeg hørt fra statsministeren, og jeg har også hørt det fra justitsministeren. Og når man så ser den her bunke under L 14, som vel i virkeligheden indeholder syv lovforslag, så kan man måske godt tænke, at det er meget fint, at man roser sig selv for, at der er væsentlig færre – mener man selv – lovforslag, men hvis virkeligheden er, at man pakker syv lovforslag ind i ét lovforslag, så er det jo nemt nok at få lavet færre lovforslag.

For det her lovforslag betyder jo, at man på syv forskellige områder gennemfører ændringer, som er ret markante, må man sige. Det går selvfølgelig fint, hvis alle partierne er enige i de syv lovforslag, der er samlet i ét lovforslag. Sværere kan det jo være, hvis der er partier, der siger, at lige det der synes de ikke om. For så bliver det jo svært for de partier at gøre deres synspunkter gældende i forhold til de enkelte områder, fordi de så vil komme til regeringen og sige: Kan vi ikke dele lovforslaget op? Og så har vi miseren.

Men altså, vi har som sagt helt grundlæggende en positiv vurdering af lovforslaget. Vi er særlig glade for, at vi begrænser muligheden for strafabat, hvis straffesagen har taget længere tid end forventet. Det er jo desværre tit situationen. For helt grundlæggende bør en kriminel efter vores opfattelse ikke tildeles rabat, efter at vedkommende har begået noget kriminelt – heller ikke selv om straffesagen har taget lang tid at få afsluttet. Det må stadig væk være sådan, at begår man kriminalitet, må man også stå til regnskab for den kriminalitet, man har begået, også selv om det har taget noget tid ved domstolene og hos politiet og hos anklagemyndigheden.

Grunden til, at man så ikke gennemfører det fuldt ud, er jo hensynet til menneskerettighedskonventionen, siger man, altså hvor man sikrer nogle rettigheder for gerningsmanden frem for for ofrene. Helt grundlæggende er der set med Dansk Folkepartis øjne for meget fokus på gerningsmandens perspektiv. Det bør være sådan, at det er ofrene, man først og fremmest hjælper, og ikke gerningsmanden. For hvorfor skal offeret vente urimelig lang tid, før sagen kan blive afsluttet ved domstolene? Hvorfor skal offeret i virkeligheden ikke tildeles kompensation for at vente på sin sag i måske flere år? Hvorfor skal det være gerningsmanden, som menneskerettighedskonventionen udpeger som den, der skal have belønning? For det er jo reelt det, som regeringen siger her. Hvis man skal bryde fuldstændig med konventionens principper, skal man tildele gerningsmanden kompensation, fordi man ikke vil give en strafabat jævnfør menneskerettighedskonventionen. Sådan må det, som regeringen siger, læses. Og det vil regeringen så ikke gå ind i. Der kan man sige, at ja, det ville da også være urimeligt. Men man kan jo også på den anden side sige, at der faktisk er ret mange gerningsmænd, der har meget stor gæld til det offentlige i forvejen, så derfor ville det måske ikke gøre så meget, hvis en bandedreng, der har lavet meget kriminalitet og har stor gæld, får fratrukket lidt, får en lille kompensation – hvis det endelig skulle være. Det vil formentlig ikke gøre den helt store

forskel. Så hvis man endelig skulle gøre noget, så gå da bare hen ad den sti. Det har vi ingen problemer med i Dansk Folkeparti. Så det er en opfordring til regeringen, og det vil vi spørge mere ind til under udvalgsbehandlingen, altså om regeringen vil være med til det.

Så er det også sådan, at man med det her forslag etablerer National enhed for Særlig Kriminalitet. Det er klart, at det rejser nogle spørgsmål om den kompetence, man har i dag. Flytter den med ud, eller bliver den lagt sammen? Det er altså vigtigt, at kompetencen bevares, uanset om man flytter ud eller lægger sammen. Det vil vi have øje for i Dansk Folkeparti.

Men det er som sagt sådan, at vi efter al sandsynlighed kommer til at stemme for lovforslaget, når det bliver færdigbehandlet.

Kl. 13:19

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren, og vi går videre til SF's ordfører. Og det er fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 13:19

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

»Jeg er ikke bange, Louise. Jeg har 49 andre punkter i mit tiltale-skrift. Jeg er sgu ikke bange. Og før du og jeg kommer i retten ... der kan gå mellem tre og fem år. Tro mig. Jeg er mesteren i at skifte fra pige til pige til pige.«

Sådan sagde en mand med 68 anklagepunkter på samvittigheden, og der gik 8 år med chikanerier, vold og trusler, inden dommen faldt. I alt syv ekskærester blev forulempet. Sagen startede i 2011, og der skulle gå 8 år, inden dommen faldt. Det blev til halvandet års fængsel.

Jeg ved ikke, om der er givet en strafabat i den sag, men det er vel ikke usandsynligt, at en sag, der varer så lang tid, rent faktisk vil resultere i en strafabat. Det siger sig selv, at det ikke er acceptabelt, dels at det tager så lang tid for en sag at komme igennem systemet med ventetid til ofrene, dels at man imødeser en lavere straf, fordi sagen trækker ud. Og det var jo bl.a. derfor, at vi i en bred kreds af partier i Folketinget landede et politiforlig, hvor vi har givet hinanden håndslag på, at vi vil adressere de tilfælde, hvor myndighedernes nølen med sagen kan ende med at give gerningsmanden en strafabat.

Selv om jeg må synes, at det er en lille smule bagvendt at fjerne strafabatten, fordi hele justitssystemet ressourcemæssigt er vanrøgtet og sagsbehandlingstiden er blevet for lang, fordi der ikke er tilført de nødvendige ressourcer til domstolene og til politiet i tide, så synes jeg alligevel, at vi skal gå den vej. Det er et politisk ansvar, kan man sige, at vi har svigtet og ikke sat ressourcerne af, så sagerne kan fremmes med den fornødne hastighed, men når vi nu alligevel skal vente på, at der kommer til at gå tid med at rette op på det, så virker det jo fornuftigt at gå den her vej og kigge på strafabatten.

Vi bakker forslaget op, dels fordi det er en del af aftalen, dels fordi det betyder noget for ofrene, men også fordi det så holder sig inden for Den Europæiske Menneskerettighedskonventions bestemmelser om retten til en retfærdig rettergang. Sådan må det være. Om vi så får knækket nødden med det her tiltag, må vi jo se længere hende ad vejen, men forhåbentlig vil det i hvert fald betyde, at der ikke længere kan gives strafabat, når vi ser den her form for nøleri i de her sager.

Så bliver jeg også nødt til at drysse en lille smule malurt i bægeret, for det er ikke lykkedes at beregne, hvad den her opstramning rent faktisk betyder for kriminalforsorgen. Hvad betyder det for antallet af fængselspladser? Og bedst som vi er i gang med at lave et forlig, som helst skulle rette op på den situation, at vi mangler pladser i kriminalforsorgen, så påfører vi dem nye byrder, som vi ikke kender konsekvenserne af. Det synes jeg faktisk ikke er i orden

over for de ansatte, som i forvejen knokler helt utilstødelig meget. Og jeg synes, det mindste, vi kunne gøre i det her tilfælde, var at reservere en sum penge til formålet, mens vi bliver klogere på, hvor mange pladser det så giver.

Forslaget realiserer også delvis det SF-forslag, B 34, som blev behandlet den 24. november sidste år, hvori det bl.a. foreslås, at straffen for at true og intimidere andre, som deltager i den offentlige debat, skulle hæves markant. I vores optik er det grundlæggende, at vi alle kan gøre brug af vores ytringsfrihed i den offentlige debat. Så det er også godt, at vi får den del med. Jeg vil dog sige, at det er afgørende, at vi også får den politimæssige indsats med og får den styrket, for ofrene kan ikke bruge straffeloven til noget som helst, hvis ikke også politiet får efterforsket og retsforfulgt dem, som vil ødelægge vores fine demokrati.

Det var den anden del af vores beslutningsforslag, som vi jo så ikke kom helt i mål med, men som vi stadig væk opfatter som essentielt, nemlig fordi det omfatter selve efterforskningsdelen. Lige præcis her vurderer man så, at forslaget kan holdes inden for rammerne af kriminalforsorgens økonomi. Jeg synes, vi skal holde op med at vedtage den her slags forslag, hvor vi ikke afsætter pengene til de byrder, vi påfører kriminalforsorgen. Jeg synes, vi har lidt for mange lovforslag, hvor vi siger, at det kan holdes inden for rammen. Det kan det måske også et par gange, men når vi efterhånden har brugt den model en hel del gange, sprænger vi altså de rammer, og det duer ikke. Der er brug for et normeringsværktøj, som sikrer en automatik i tildelingen af ressourcerne.

Forslaget betyder også, at vi får en styrket efterforskning af hvidvask og økonomisk kriminalitet. Det var noget af det, som vi også var optaget af i forhandlingerne, hvor vi bl.a. ønskede et tættere samarbejde mellem finanssektoren og politiet. Det kommer også nu, så det er rigtig godt. Og så fik vi udvidet muligheden for videoafhøring – det er vi også stærkt tilfredse med – så man nu i voldtægtssager kan undgå den her meget belastende del med at skulle afgive sin forklaring igen og igen og risikere en retraumatisering.

Så alt i alt synes vi, at der er mange positive takter i det her lovforslag, og det vil få opbakning fra SF.

Kl. 13:24

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning, og den er fra hr. Preben Bang Henriksen.

Kl. 13:24

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Jeg vil bare bede ordføreren om at kommentere følgende: Kan det ikke virke lidt bagvendt? Vi sidder alle sammen her, inklusive Venstre, og støtter forslaget om strafabattens bortfald. Det gør vi af hensyn til ofrene, men samtidig må vi også sige: Det forhold, at vi ikke tager tegnebogen frem og lægger penge på bordet til politiet, betyder nu, at vedkommende, som har været sigtet i flere år, uden at politiet og anklagemyndigheden får taget sig sammen til at lave et anklageskrift, ikke længere får nogen rabat. Er det ikke sådan lidt at rette bager for smed, hvor man siger: Vi kan ikke finde pengene, nå men så sætter vi folk længere tid i spjældet? Kan ordføreren kommentere på det?

Kl. 13:25

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:25

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg tror egentlig, jeg gjorde det lidt i min tale, for jeg synes faktisk, det er bagvendt, at vi står og har en diskussion om at fjerne strafabatten. Det gør vi jo kun af én årsag. Det er, fordi der ikke har været

afsat ressourcer til politiet og til domstolene, så sagerne kan komme igennem med den fornødne hastighed. Hvis sagerne gjorde det, stod vi ikke her og diskuterede strafabatten, og det er derfor, jeg synes, det er lidt bagvendt. Pilen peger på os alle sammen. Vi har ikke fået gjort det, vi skulle, i tide. Vi har ikke fået afsat penge, og det synes jeg et eller andet sted er dybt beklageligt.

Jeg synes, der er et rigtig stort hensyn at tage til ofrene her, og det er jo også derfor, at vi kigger på det her forslag. Men man må også sige, at der er nogle gerningsmænd, for hvem det kan have enorme konsekvenser, at tiden trækker ud. Man kan sige: De skulle lade være med at begå kriminalitet – det er jeg sådan set enig i, for så stod vi slet ikke i den her situation, men for dem betyder det jo også, at de venter meget, meget lang tid på at kunne komme videre med deres liv.

Kl. 13:26

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Preben Bang Henriksen.

Kl. 13:26

Preben Bang Henriksen (V):

Ja, som i alt for mange tilfælde – hvor mange ved jeg ikke – er vi ikke uenige på de her områder. Men lad mig så lige kort vende blikket mod noget andet: Jeg frygter, at det her i højere grad kunne gå hen og blive en sovepude inden for nogle politienheder, der vil medføre endnu længere sagsbehandlingstider. Er ordføreren enig i, at vi på en eller anden måde i højere grad bør søge at kontrollere sagsbehandlingstidens længde i fremtiden for at sikre, at det her ikke bliver tilfældet?

Kl. 13:26

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:26

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Her tror jeg ikke jeg er uenig med hr. Preben Bang Henriksen, for det tror jeg godt kunne risikere at blive tilfældet. Man kan dog sige, at man har nogle incitamenter til at fremme sagen i dag, men hvis det ikke får betydning for sagens udfald, kunne man da godt forestille sig, at sagsbehandlingstiderne bare bliver længere og længere. Så det vil jeg gerne holde hr. Preben Bang Henriksen op på, altså at vi sammen skal sørge for at holde hånd i hanke med det.

Kl. 13:27

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:27

Peter Skaarup (DF):

Tak. Jeg forstår på ordføreren, at SF er af den opfattelse, at strafabat er skidt, og at det er træls, at vi overhovedet skal diskutere det, men at når nu vi er nødt til at diskutere det, vil SF egentlig gerne af med strafabatter på grund af lang sagsbehandlingstid, og så vil jeg egentlig godt spørge fru Karina Lorentzen Dehnhardt, om det så ikke er et problem for SF, at der åbenbart er den begrænsning, at der er ting omkring strafabatter, vi ikke må fjerne, og som gavner gerningsmanden – ting omkring strafabatter, vi ikke må fjerne på grund af menneskerettighedskonventionen. Er det ikke et problem for SF, at der er konventioner, altså udefrakommende ting, der i virkeligheden forhindrer os i at gøre det rigtige til gavn for de ofre, der har været udsat for kriminalitet?

Kl. 13:28

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:28

Kl. 13:30

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg tror, at SF altid vil være optaget af at overholde konventionerne, så på den led har jeg ikke et problem med, at vi selvfølgelig overholder menneskerettighedskonventionen her; det er jo fuldstændig rigtigt.

Jeg synes nogle gange, at det er lidt kedeligt, at straf er det eneste, vi tilbyder ofrene. Jeg er klar over, at det også er en del af helingsprocessen at kunne få sat et punktum, og at det rent faktisk giver en straf, men jeg synes, at vi er for dårlige i øvrigt til at imødekomme ofrene. Altså, hvad bliver der f.eks. af gratis psykolog-hjælp til ofrene? Hvorfor er det, at der stadig væk skal være en egenbetaling, når man er et offer i en sag? For det er nogle gange det, der kan hjælpe ofrene videre. Jeg tror, at vi også skal kere os en lille smule om, hvad det så er, vi ellers i øvrigt tilbyder ofrene, når de har været udsat for et overgreb. Straf er én del, men der ligger rigtig mange flere elementer, som jeg synes vi skulle være mere opmærksomme på også.

Kl. 13:28

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:29

Peter Skaarup (DF):

Der er vi jo fuldstændig enige i Dansk Folkeparti: Vi skal være bedre til at holde ofrene i hånden igennem systemet og tilbyde dem hjælp, f.eks. psykologbistand, sådan at det ikke er et problem for dem, når de har været udsat for noget kriminalitet.

Når vi så lige vender tilbage til straffrabatterne, er det, fordi jeg vil spørge til det, som regeringen skriver i lovforslaget, nemlig at hvis man skal fjerne straffrabatter fuldstændig, uanset konventionerne, skal man give en eller en form for kompensation til gerningsmanden, altså en økonomisk kompensation. Vil SF gå ind at være med til at diskutere, om det så var en mulighed, hvis man nu er enig i synspunktet om, at straffrabatter er noget skidt?

Kl. 13:29

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:29

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Altså, vi er altid klar til at diskutere forslag. Jeg kan ikke lige vurdere konsekvenserne af det, hr. Peter Skaarup kommer med her – vi vil i hvert fald være optaget af at overholde konventionerne. Og så synes jeg i virkeligheden, at vi står med et mindst lige så alvorligt problem, når det handler om retten til at kunne pulje sagerne. Det er jo det, der betyder, at nogle sager også trækker ud: Fordi gerningsmanden begår noget nyt, skal det efterforskes, og så skal det med i sagskomplekset. Dermed trækkes tiden også rigtig meget ud, og vi ser desværre fra tid til anden, at der er nogle gerningsmænd, som jeg også startede med at læse op her, som spekulerer i det, og det tror jeg altså også vi er nødt til at kigge på.

Kl. 13:30

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi kan gå videre til Radikale Venstres ordfører, og det er fru Samira Nawa.

(Ordfører)

Samira Nawa (RV):

Mange tak. Det her lovforslag gennemfører flere elementer af den aftale, som et bredt flertal i Folketinget indgik om politiets og anklagemyndighedens økonomi. Det handler f.eks. om etablering af en ny national enhed i politiet, som skal sikre, at indsatsen mod den allermest komplekse økonomiske organiserede kriminalitet styrkes.

Flere ordførere før mig har gennemgået de øvrige elementer, men en ting, som jeg alligevel gerne vil fremhæve, er, at muligheden for videoafhøring udvides, hvilket bl.a. betyder, at ofre i sager om voldtægt f.eks. også får tilbud om videoafhøring. Det mener vi i Radikale Venstre forhåbentlig kan give en anden og bedre tryghed for ofrene i voldtægtssager, så de ikke oplever en retraumatisering ved gentagne gange at skulle forklare sig i de sager.

Radikale Venstre støtter det samlede lovforslag.

Kl. 13:31

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren. Så går vi videre til Enhedslistens ordfører, og det er fru Jette Gottlieb.

Kl. 13:31

(Ordfører)

Jette Gottlieb (EL):

Tak. Da Enhedslistens ordfører, fru Rosa Lund, ikke kan være til stede, vil jeg på hendes vegne fremføre følgende:

Som bekendt er Enhedslisten med i det politiforlig, der blev indgået i december, og det, vi forholder os til nu, er jo en delvis implementering af det forlig. Som ved alle forlig er der for alle parter elementer, man er glad for, og elementer, man er knap så glad for.

En af de ting, vi er rigtig glade for i Enhedslisten, er det øgede fokus på økonomisk kriminalitet. I takt med den digitale udvikling er økonomisk kriminalitet også blevet ganske komplekst. Vi er gået fra en situation, hvor man måske forfalskede en underskrift eller et dokument, til en situation, hvor uendelige digitale spor og kryptering gør det enormt svært at opklare forbrydelserne. Derfor er det meget positivt, at vi får lavet en specialenhed, der kun skal fokusere på den her form for alvorlig kriminalitet, så de kan få opbygget de specialistkompetencer, der skal til for at kunne opklare forbrydelserne. Forhåbentlig bliver det ikke lige så nemt for banditter i habitter at stjæle fra vores fælleskasse fremadrettet.

Et af de elementer, vi er knap så glade for, er den del, der handler om straffabat i straffesager. Det har hidtil været sådan, at såfremt man uden egen skyld var udsat for en urimelig lang sagsbehandlingstid, før man fik sin dom, så fik man automatisk en straffabat. Det er et princip, der er rigtig mange gode grunde til ikke at fravige. Når man har begået kriminalitet, skal man tage sin straf, men perioden frem til domsfastsættelsen begrænser en i at leve et normalt liv, og derfor er det vigtigt, at straffesager bliver afsluttet hurtigst muligt – det tror jeg at alle kan være enige om. Så kan man afsone sin dom og derefter komme ud og blive en del af det almindelige samfund. Hvis det tager unødigt lang tid, er den periode, hvor man ikke kan deltage på lige fod med andre, med til at flytte en længere væk fra at blive en lovlydig borger på den anden side, og det er jo ikke i nogens interesse. Vi skulle helst have det sådan, at man ikke går ud og begår ny kriminalitet, når man først har modtaget en dom.

Vi har set rigtig mange grelle eksempler på, hvorfor sager tager urimelig lang tid at føre. Nogle gange er det blot, fordi sagsbunkerne er så store hos anklagemyndighederne og domstolene, at der simpelt hen ikke er tid. Andre gange har sager skullet gå helt om, f.eks. fordi der har været en anklager, der har været lidt for involveret i en

sag og så har instrueret politividner i, hvad de skulle sige. Sådanne situationer kan man ikke med rimelighed lægge den tiltalte til last, og det er ikke rimeligt, at man først kommer ud af fængslet flere år senere end ellers, når man fra statens side ikke har gjort sit arbejde ordentligt.

Den nye bestemmelse giver dog mulighed for, at domstolene kan lave en straffesættelse, såfremt den lange sagsbehandlingstid vil være i strid med menneskerettighedskonventionens bestemmelse om ret til en retfærdig rettergang. Vi vil virkelig håbe, at domstolene husker denne bestemmelse. For vi bør ikke straffe kriminelle hårde, når offentlige instanser ikke leverer til tiden. Vi bør sørge for, at der er midler nok til, at alle sager kommer for domstolen og bliver behandlet inden for en rimelig tid.

Når det er sagt, kan Enhedslisten med stor fokus på de positive elementer i lovforslaget støtte det.

Kl. 13:35

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Vi går videre til Det Konservative Folkepartis ordfører, og det er fru Britt Bager.

Kl. 13:35

(Ordfører)

Britt Bager (KF):

Tak for det. Som flere andre ordførere har nævnt, udspringer det her lovforslag af politiaftalen. Jeg vil ikke stå og gentage alle elementerne, men blot fremhæve nogle enkelte.

I Det Konservative Folkeparti er vi glade for den ændring, der er, i forhold til at sagsbehandlingen skal indgå som et moment ved strafudmålingen. Sagsbehandlingstiden er et moment, som kan indgå, og i et retssamfund skal det ikke være sådan, at den lange sagsbehandlingstid automatisk fører til en lavere straf.

Vi ser også frem til etableringen af den nye nationale enhed for økonomisk organiseret kriminalitet. Det er vigtigt, at vi opruster på den front. Når forbrydere finder nye metoder og veje for deres kriminelle løbebaner, skal politiet styrkes. Det gør vi med det her tiltag.

Vi har med den her flerårsaftale besluttet at indføre målsætninger for sagsbehandlingstiden i sager om personfarlig kriminalitet, og det er godt. Men der er allerede nu alt for lang ventetid ved domstolene, og derfor hæfter jeg mig særlig ved, at både Dommerforeningen og Domstolsstyrelsen gør opmærksom på, at den her prioritering vil medføre længere sagsbehandlingstid for andre sager. Det kan være vanvidskørsel; det kan være afpresning, indbrudssager eller civile sager, som vi ikke må glemme også kan udgøre en stor belastning for de involverede parter. En opprioritering af én ting betyder en nedprioritering af en anden ting, medmindre der følger ressourcer med. Så jeg kan allerede nu flage over for ministeren, at det her kommer vi altså til at diskutere mere indgående i de kommende forhandlinger om en ny flerårsaftale for domstolene.

Vi etablerer desuden en fasttrackordning i Hvidvasksekretariatet. Det operative myndighedsforum er vigtigt for at opruste og gøre bekæmpelsen og efterforskningen af hvidvask mere effektiv. Men der bliver dog i høringssvaret rejst nogle relevante bekymringer af både Advokatrådet og Justitia. Det må vi diskutere nærmere i udvalgsbehandlingen, ligesom vi skal have en diskussion om, hvorvidt det forslag, der er fra Finans Danmark, om, at udenlandske filialer skal inddrages, er relevant.

Alt i alt er det her et rigtig, rigtig godt lovforslag, som Det Konservative Folkeparti naturligvis støtter.

Kl. 13:37

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren. Vi går videre til Nye Borgerliges ordfører, og det er fru Pernille Vermund.

Kl. 13:38

(Ordfører)

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Det bliver verdens korteste ordførertale. Nye Borgerlige er med i aftalen om politiets og anklagemyndighedens økonomi, som vi indgik i vinter. Det er en aftale, hvor vi bl.a. fik indført udrejsekontrol og en specialenhed mod socialt bedrageri. Det er en aftale, som vi er rigtig glade for at være med i. Lovforslaget, som vi behandler i dag, er jo så også gennemgået af andre partier, og jeg kan på vegne af Nye Borgerlige sige, at vi bakker op om forslaget, som er en udmøntning af den aftale, vi indgik i vinter.

Kl. 13:38

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Jeg ser ikke nogen fra Liberal Alliance eller fra Kristendemokraterne, og så går vi videre til justitsministeren. Værsgo.

Kl. 13:38

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Tak, formand. Og tak for de generelt gode kommentarer. Lad mig starte med at sige, at der jo i virkeligheden – og det siger alle ordførerne også, men dog med vægt på forskellige ting – er grund til at glæde sig over, at vi står med et lovforslag, hvis indhold er godt, og som vil give vores politi og anklagemyndigheder bedre muligheder for at opklare kriminalitet, og at der i øvrigt er et meget bredt flertal bag det her. Det fik så hr. Peter Skaarup til at sige, at regeringen, han sagde ikke i tide og utide, men det kunne næsten lyde sådan, roser sig selv, og der tror jeg, man bliver nødt til at huske på det, som jeg tror Svend Auken sagde, nemlig at den eneste ros, man er sikker på at få i politik, er selvros, så den skal man ikke være karrig med, og det er regeringen så heller ikke i den her sammenhæng. Jeg synes faktisk, at det er et godt lovforslag, jeg synes faktisk, det er en god aftale.

Det leder mig så frem til det næste element. Flere ordførere har sagt: Er det ikke en urimelig samling af alle mulige forskellige elementer, som sådan set godt kunne fortjene at stå i deres egen ret politisk og få deres egen behandling politisk? Jeg er sådan set enig i, at en række af elementerne godt ville kunne bære det. Når det samles her, er det jo, fordi det netop implementerer den samlede aftale, som vi har lavet, som det også blev påpeget. Som det blev påpeget af Enhedslistens ordfører, vil der for de fleste partier, hvis ikke alle partier, være elementer, som man er mere glad for end andre elementer, og der vil være elementer, som man hellere ville have været foruden, men når nu det er et samlet forlig, der bliver udmøntet her, må man ligesom tage det sure med det søde, og derfor er det en samlet pakke.

Man kan sige, at de to eneste partier, der med rimelighed kunne sige, at det her bør deles op, er Venstre og Liberal Alliance, der så ikke er her i dag. Venstres ordfører, hr. Preben Bang Henriksen, var i øvrigt, skal jeg for historieskrivningens skyld sige, en central forhandler i det, som vi implementerer i dag, indtil Venstre så af mere og mere uklare grunde besluttede sig for ikke at ville være en del af det alligevel. Men hr. Preben Bang Henriksen har så i dag tilkendegivet, at Venstre støtter lovforslaget, hvilket jeg synes er fornuftigt, og derfor er der jo ikke basis for at dele lovforslaget op.

Så til nogle af de indholdsmæssige elementer, som der har været peget på: Det her med, at der gives strafabat, er blevet rejst af flere.

I dag er det jo sådan, at vi, og det blev også nævnt af hr. Preben Bang Henriksen, i straffelovens § 82, nr. 13, har en bestemmelse om, at det skal indgå som en formildende omstændighed, at straffesagen mod gerningsmanden ikke er afgjort inden for rimelig tid, uden at dette kan bebrejdes gerningsmanden. Hvis gerningsmanden selv har været skyld i, at sagen kommer til at tage lang tid, kan det ikke udløse strafabat, men ellers kan det udløse strafabat, og retspraksis viser også, at det gør det. Der var sådan set et rimelig bredt ønske om, at den strafabat ville man gerne gøre op med i forhandlingerne.

Det vil sige, at der igen var nogle partier, der var mere begejstrede for det end andre. Det er korrekt, når hr. Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti gør opmærksom på, at det her var en hjertesag for Dansk Folkeparti og noget af det, som Dansk Folkeparti bragte med ind til forhandlingerne, men i øvrigt jo støttet af en lang række andre partier i det synspunkt. Det, der bare er sagen, er, at Den Europæiske Menneskerettighedskonvention i artikel 6, stk. 1, siger, at enhver – nu er det ikke ordret oplæsning, men taget sådan nogenlunde efter hukommelsen – har ret til en retfærdig rettergang inden for en rimelig frist. Hvis man ikke kan levere det, er der to muligheder: Enten skal man have strafabat, eller også skal man have økonomisk kompensation. Og det er så den, hr. Peter Skaarup nævner: Skulle man i stedet for at give strafabat give en økonomisk kompensation? Der har vi i aftalen valgt at sige, at vi vil reducere strafabatten så meget, som det er muligt inden for rammerne af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Men i virkeligheden er den her diskussion om, hvor meget vi så kan reducere, jo en diskussion af et symptom, nemlig et symptom på, at vi har et politi og en anklagemyndighed, domstole, som ikke har de ressourcer til rådighed, som skal til for at kunne behandle sagerne så hurtigt, at vi ikke behøver at give strafabat. Derfor synes jeg også, at der er grund til at bemærke, hvad der jo er en helt central del af vores politiforlig, at vi har sat måltal for at bringe den lange sagsbehandlingstid ned, sådan at der nødvendigvis fremadrettet skulle gives strafabatter. Navnlig inden for den personfarlige kriminalitet har vi sagt, at her er der nogle relativt korte frister for, hvor hurtigt sagerne skal være afgjort, og det er jo i virkeligheden at bekæmpe årsagen og ikke symptomerne, som vi i den grad får taget fat i.

Kl. 13:44

Så blev der også spurgt om noget andet. Det var hr. Preben Bang Henriksen, der sagde, at den nye nationale enhed, den, som er forkortet NSK, fordi vi ikke kunne finde en måde at få den til at blive forkortet FBI på, skal tage sig af den komplekse, økonomiske organiserede kriminalitet, og hr. Preben Bang Henriksen spurgte så: Fortsætter SØIK så uændret ind i den nye enhed? Den nye enhed er jo grundlæggende skabt ved, at vi samler otte specialiserede enheder, herunder bl.a. SØIK, for at kunne udnytte den synergi mellem enhederne, som vil kunne gøre, at vi kan styrke indsatsen mod den komplekse og organiserede kriminalitet. Der vil være nogle sager, som skal løftes ind i de her enheder, og der vil være situationer, hvor enheden vil skulle støtte politikredsens lokale arbejde. Den helt præcise organisering tror jeg jeg skal vende tilbage med, men pr. 1. januar er det jo planen at enheden skal være endeligt på plads.

Så er det rigtigt, at der var nogle, der rejste nogle andre spørgsmål. Det blev påpeget, hvad man var glad for, og hvad man ikke var så glad for. Karina Lorentzen Dehnhardt fra SF gjorde opmærksom på, hvad jeg sådan set synes er et sagligt synspunkt, at vi lige skal huske belastningen af kriminalforsorgen. Når vi i øvrigt vedtager initiativer, som vi siger fører til en strafskærpelse, er vi i en situation nu, hvor vores kriminalforsorg er så presset, at vi skylder os selv også i de situationer at forholde os til, hvad det så vil smitte af med på kriminalforsorgen. Men i øvrigt er vi i en situation, hvor vi netop nu sidder og forhandler om at håndtere den besværlige situation, som kriminalforsorgen er i, og som er langt, langt mere kompleks end bare et spørgsmål om eventuelle strafskærpselser i den ene eller

anden situation, men også skal forholde sig til en lang række andre elementer.

Tilsvarende pegede fru Britt Bager på et relevant element, nemlig hvad det nytter, at vi giver ekstra penge til politi og anklagemyndighed, hvis domstolene ikke har ressourcerne til så at kunne behandle de sager, som politi og anklagemyndighederne hurtigere får gjort klar til domstolene, så der derved bare opstår en pukkel hos domstolene. Det er jo også sagligt. Det er klart, at selvfølgelig hjælper det på sagsbehandlingstiden, at sagerne kan blive hurtigere klar gennem politi og anklagemyndighed. Der vil også kunne ske en ophobning hos domstolene. Vi har sat nogle ekstra penge af til at håndtere situationen, men grundlæggende skylder vi at se på hele straffesagskæden, dvs. politiets opklarende, efterforskende arbejde, anklagemyndighedens beslutning om tiltalerejsning osv., domstolenes behandling af sagen og også kriminalforsorgen. Det er den samlede straffesagskæde, som vi skal kigge på. Den falder bare i forskellige forlig. Politii og anklagemyndigheden har vi forholdt os til nu, kriminalforsorgen sidder vi netop og forhandler om, og økonomien for domstolene kommer vi også til at forholde os til. Men jeg er grundlæggende enig i, at vi også har en situation, hvor alle led i straffesagskæden er pressede.

Med den her aftale og med det lovforslag, som vi laver, og de øvrige initiativer, som der ligger, bl.a. om at effektivisere straffesagskæden på anden måde, får vi løftet rigtig mange ressourcer ind til politi og anklagemyndighed og deres muligheder for, at deres funktioner bliver bedre, men vi kommer også til at forholde os til, hvordan vi hjælper domstolene igennem. Så summa summarum tror jeg i virkeligheden, at jeg kun kan være rigtig glad for de bemærkninger, som er faldet fra partiernes side.

Kl. 13:47

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en række korte bemærkninger, og den første er fra hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:47

Peter Skaarup (DF):

Det er en kommentar eller et spørgsmål til justitsministeren om det her smådrilleri, eller hvad man nu kan kalde det, med hensyn til om der er syv lovforslag med i et lovforslag. Ministeren siger så, at det egentlig kun er to partier, der er uden for det og kan sætte spørgsmålstejn ved rimeligheden i, at der er sådan syv elementer gravet ind i et lovforslag. Og der vil jeg bare sige, at jeg jo også synes, at der er et spørgsmål om fairness herinde. Altså, jeg nåede slet ikke at sige alt det, jeg gerne ville sige, på talerstolen, for der var jo kun 5 minutter til at dække ret omfangsrige ting. Men når det så er sagt, er det jo også et spørgsmål om fairness.

Der kan jo godt være partier herinde, som er med i en aftale, men som faktisk gerne vil diskutere elementerne og have tid til det – hvor sådan et bunkebryllup her gør, at det faktisk bliver meget svært at få en reel gennemgang af alt, hvad der handler om færdselsloven, straffeloven osv. osv. Det er jo et kæmpe sammensurium, der ligger i det her lovforslag. Er ministeren ikke enig i det?

Kl. 13:48

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 13:49

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Både ja og nej. Behandlingen af lovforslaget slutter jo ikke i dag; den starter i dag. Der er to behandlinger mere i salen, og der er behandling i udvalget, hvor der er rigelig tid til at komme ind i det. Min pointe var sådan set bare, at når man laver et forlig, som det også er blevet påpeget af flere, og implementerer det i lov, så vil man

jo ikke kunne bede om at få lovforslaget splittet op, sådan at man siger: De ting, som jeg har bundet mig til i forliget, vil jeg alligevel ikke stemme for, og derfor vil jeg have lovforslaget splittet op.

I øvrigt er det min holdning, og det ved retsordføreren også af erfaring, at hvis folk beder om at få delt lovforslag op, så bør man gøre det, medmindre det er helt usagligt – for det er fair nok, at partier har mulighed for at tilkendegive deres divergerende opfattelser. Men her, hvor vi har været igennem et langt forhandlingsforløb og så efterfølgende implementerer det, vi er blevet enige om, ved lov, må man, som det er blevet sagt – med andre ord – tage det sure med det søde.

Kl. 13:50

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:50

Peter Skaarup (DF):

Nok om det. Jeg tror, at vi skal tage diskussionen om det i nogle andre fora.

Men det andet, jeg godt vil diskutere med ministeren, er det her med strafabatter. For man siger jo, også her på talerstolen, at en mulighed – fordi vi er bundet af nogle internationale konventioner – kunne være, at man gav en økonomisk kompensation til de gerningsmænd, der skal sidde fuld tid, altså i stedet for at give dem en rabat, kan man sige. Og der kunne jeg godt tænke mig at spørge regeringen: Er det ikke en overvejelse, vi så skal gøre os, altså faktisk at sige ja til det og give en økonomisk kompensation? Vi skal lige huske på, at nogle af de her bandedrenge jo skylder millioner af kroner i forvejen, så det er måske et lille fratræk i den gæld, de i forvejen har. Så derfor vil det måske ikke have den helt store betydning.

Kl. 13:50

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 13:50

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er rigtigt, at den mulighed også foreligger. Jeg har det skidt med at tænke, at der er gerningsmænd, som vi skulle begynde at betale penge til, fordi de er igennem retssystemet. Og derfor synes jeg, uanset at jeg også hellere ville have været det foruden, at i det omfang, vi sænker strafabatten til det, som vi er tvunget til af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, så er det en bedre løsning.

Kl. 13:51

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Så er det hr. Preben Bang Henriksen.

Kl. 13:51

Preben Bang Henriksen (V):

Tak. Nu skal jeg ikke fortsætte den diskussion, der er i gang, men gælds fængsel blev vist nok afskaffet for 100 år siden, så vidt jeg husker. Det her kan jo altså nemt blive den måde, man kommer til at genindføre det på – pyt med det.

Det, jeg vil bede ministeren om at forholde sig til, er den situation, at vi jo i dag har en strafabat, der kan anvendes i et vist omfang, og som fremover kun kan anvendes i et mindre omfang. Har ministeren nogen idé om, hvad differencen egentlig er? Har ministeren nogen idé om, hvor meget det her egentlig reelt betyder? Det, jeg hentyder til, er jo, om ikke EMRK når det samme resultat, som vi når i dag, således at forslaget alene har bevirket, at domstolene

tvangsmæssigt skal beskæftige sig med det her problem fremover med deraf følgende sagsbehandlingstid? Tak.

Kl. 13:52

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 13:52

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jeg har ikke konsoliderede empiriske undersøgelser af, hvordan det ligger nu. Så vidt jeg husker, men det er efter hukommelsen, så har man hos retten i Kolding gennemført en efterprøvning af, i hvilket omfang man giver strafabat, i hvilke situationer og over for hvilke former for kriminalitet man gør det. Når jeg ikke har mere fast grundlag, synes jeg heller ikke jeg kan svare på, hvad den her ændring vil betyde. Udvalget kan forfølge det i udvalgsarbejdet, men taget efter hukommelsen foreligger der faktisk ikke nogen sådan samlet landsdækkende opgørelse af udmøntning af strafabatten. Der er som sagt den der undersøgelse, der, så vidt jeg husker, er fra Kolding.

Kl. 13:53

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Spørgeren frafalder. Så bliver det fru Pernille Vermund.

Kl. 13:53

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Der bliver rejst en sådan helt berettiget bekymring af SF, af De Konservative, og ministeren nævner det jo også selv, nemlig at når man mindsker muligheden for strafabat, giver det en øget belastning af vores kriminalforsorg. Og der vil jeg da gerne komme ministeren og regeringen lidt i møde med noget af det, som jo allerede er en del af politiaftalen, nemlig at vi har lovet hinanden, at vi i forlængelse af politiaftalen kigger på, hvordan vi kan sikre, at flere udlændinge, altså udenlandske statsborgere, som dømmes for kriminalitet, bliver udvist efter deres dom.

I dag er det jo sådan, at vores fængsler i høj grad er fyldt op med kriminelle udlændinge, og mange af dem er gengangere. Så det vil definitivt betyde, at vi får mere plads i fængslerne – alt andet lige – hvis de mennesker ikke skal sidde i danske fængsler igen og igen. Det vil også betyde, at vi har færre danske ofre – det er jo det, der er vores mål. Men i forhold til at øge kapaciteten i vores danske fængsler er der rent faktisk en mulighed her, og der mangler jeg altså, at regeringen kommer på banen med det, som allerede ligger i aftalen her.

Kl. 13:54

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 13:54

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er fuldstændig rigtigt. Altså, analysen er rigtig. Hvis vi kan undgå flere kriminelle udlændinge i vores fængsler, så bliver der bedre plads i vores fængsler. En af vejene at gå er jo at fortsætte det arbejde, der i øvrigt pågår, og som udvalget er vel informeret om, al den stund jeg har været i samråd om det – jeg tror ovenikøbet ad flere omgange – og forklaret, hvad det er for nogle initiativer, som vi tager i forhold til at få sendt de kriminelle udlændinge hjem til afsoning i hjemlandet, og hvilke problemer vi støder på. Det er et spor, som vi også skal forfølge fremadrettet.

Så er det rigtigt, at en del af det, som ligger i aftalen, jo også er det her med at se på øget mulighed for udvisning – et element, som, så vidt jeg husker, er skruet sådan sammen, at der i modsætning til stort set resten af aftalen ikke er en forpligtelse for alle partier til at

gå hånd i hånd om den del. Det var jo først og fremmest et hensyn, som blev taget til ikke mindst Enhedslisten og Radikale – måske også SF, det er jeg mere i tvivl om – og det element kommer vi også til at implementere.

Kl. 13:57

Kl. 13:55

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Fru Pernille Vermund.

Kl. 13:55

Pernille Vermund (NB):

Tak. Men det er jo længe siden, vi indgik aftalen her. Jeg ved godt, at det ligger på udlændinge- og integrationsministerens bord, men vi har jo stadig ikke set noget til det her. Og når vi får tal fra ministeren, som viser, at det kun er godt 60 pct. af de udenlandske statsborgere, som dømmes for voldtægt, der rent faktisk udvises, så tror jeg, at det er et af de steder, hvor der vil være et bredt flertal, som kan bakke op om, at her kunne man måske godt kigge på, om det ikke er ret rimeligt at stille som krav, at hvis man skal være i Danmark, skal man i hvert fald ikke begå voldtægt, når man er her.

Kl. 13:55

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 13:55

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det tror jeg vi bredt kan blive enige om, altså at det sådan set er meget fornuftigt at stille den type krav. Det er godt at høre, at udlændinge- og integrationsministeren har godt fat om det her, og at processen glider fremad på en tilfredsstillende måde.

Kl. 13:56

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Så er det fru Britt Bager.

Kl. 13:56

Britt Bager (KF):

Tak for det. Og tak til ministeren for at anerkende, at der er en udfordring med domstolene og den sagsbehandlingstid, den ventetid, der er i forbindelse med at få sin sag for domstolene. Det kan være en kæmpe mental belastning, uanset om der er tale om personfarlig kriminalitet, eller om der er tale om en anden form for kriminalitet, eller om det er et civilt søgsmål.

Derfor vil jeg bare høre ministeren, om ministeren er indstillet på, at vi skal tilføre nogle flere ressourcer til vores domstolssystem, når vi skal til at forhandle flerårsaftalen derom.

Kl. 13:56

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 13:56

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Som jeg sagde i talen før, er der allerede tilført ekstra ressourcer til domstolene. Det er ikke noget, som løser det pres, som domstolene er under, men som jeg prøvede at sige, så tror jeg, at vi, hvis vi er rigtig heldige og dygtige, i løbet af den her 4-årsperiode kan få lagt sporene for, at vi får sikret bedre ressourcer og bedre arbejdsforhold for både vores politi, vores anklagemyndighed, vores domstole og vores kriminalforsorg.

Så uden at vi skal forhandle det her, og uden at jeg har været ned i detaljerne om det, så tror jeg, det er svært at komme uden om at lave en flerårsaftale for domstolene, som også sikrer, at domstolene får flere ressourcer til at håndtere de sager, som hurtigere kommer igennem de andre dele af straffesagskæden.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Fru Britt Bager.

Kl. 13:57

Britt Bager (KF):

Jeg er fuldstændig enig i, at vi selvfølgelig skal se på hele straffesagskæden, og det er vi jo også i gang med. Jeg vil egentlig bare kvittere for, at ministeren anerkender, at der også skal tilføres flere ressourcer til domstolene, for det kommer vi simpelt hen ikke uden om. Nu har vi taget rigtig godt fat med en glimrende politiaftale, og vi sidder nu i nogle kriminalforsorgsforhandlinger, som jeg har en forventning eller i hvert fald forhåbning om at vi får løst, så der bliver bedre forhold, særligt for dem, der arbejder i kriminalforsorgen, og så vi får løst det belægsproblem, der er. Og så håber jeg også, at en ansvarlig regering kommer til at gå til forhandlingerne om domstolene med den indstilling, at der skal flere midler til, så vi får nedbragt ventetiden betragteligt.

Kl. 13:58

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 13:58

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det var vist mest en kommentar, men lad mig – uden at gå i detaljer om den forhandling, som vi har om kriminalforsorgens forhold i øjeblikket – bare sige, at alle partier, og altså jo i høj grad også spørgerens parti, uden undtagelse har meldt positivt ud og sagt, at der her er en udfordring, som vi bliver nødt til at håndtere sammen.

Kl. 13:58

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 15:

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning. (Styrket indsats mod stalking).

Af justitsministeren (Nick Hækkerup).
(Fremsættelse 06.10.2021).

Kl. 13:59

Forhandling

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Forhandlingen er åbnet. Vi giver først ordet til Socialdemokratiets ordfører, og det er hr. Kasper Sand Kjær. Værsgo.

(Ordfører)

Kasper Sand Kjær (S):

Tak for det. Tak for ordet. At blive udsat for stalking kan jo have enorme konsekvenser både for ens eget liv og for ens helbred, og det kan også alvorligt påvirke ikke kun ens egen hverdag, men også ens omgivelser: ens arbejdsplads og ens families og venners liv. Der er ingen tvivl om, at stalking er en alvorlig forbrydelse med store konsekvenser for den, det går ud over. Det er jo derfor, det er helt afgørende, at vi som samfund har et effektivt værn mod den her form for chikane og forfølgelse, ligesom det er fuldstændig afgørende, at vi står klar med den rette støtte til de personer, som bliver udsat for stalking. Med det lovforslag, som vi førstebehandler her i dag, får vi nu en særskilt bestemmelse i straffeloven om stalking.

Det er jo en bestemmelse, som ikke findes i straffeloven i dag. Efter de regler, som gælder i dag, er det kun muligt at straffe, hvis der i forvejen er udstedt et polititilhold mod gerningspersonen, eller hvis overtrædelsen samtidig udgør en overtrædelse af bestemmelser i straffeloven. Med det her lovforslag får vi til gengæld en selvstændig bestemmelse, hvorefter man vil kunne straffe for stalking, selv om der ikke på forhånd er udstedt et tilhold eller et opholdsforbud eller er sket bortvisning. Det er jo grundlæggende helt rimeligt, hvis vi tager i betragtning, hvor alvorlig og indgribende den her form for kriminalitet er.

Ud over en bestemmelse i straffeloven indeholder lovforslaget også en række initiativer, som skal styrke hjælpen til ofre for stalking. Ofre for stalking skal ligesom f.eks. forurettede i sager om vold kunne få en bistandsadvokat, der kan støtte dem undervejs i straffesagsbehandlingen, og de skal have ret til at blive underrettet, når gerningspersonen løslades eller får udgang fra fængslet.

Jeg er slet ikke i tvivl om, at det her forslag er et vigtigt skridt i indsatsen mod stalking, og det er selvfølgelig et lovforslag, som Socialdemokratiet varmt kan bakke op om. Tak for ordet.

Kl. 14:01

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning, og den er fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 14:01

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak for det. Jeg skal ikke lægge skjul på, at det her er en rigtig stor dag for offrene for stalking. Der ligger rigtig mange gode ting i den politiske aftale, vi har indgået.

Jeg vil bare lufte en bekymring, og det er, at med nedlæggelsen af Nationalt Forebyggelsescenter bliver stalking noget, der skal håndteres i politikredsene fremover. Som vi hørte på den konference, som blev holdt, så skulle der i nogle politikredse 500 tilhold til, i andre 100, før man ligesom gik videre med processen. Ergo er der en stor forskellighed i politikredsene imellem. Er den socialdemokratiske ordfører ikke bekymret for, at med det skridt, vi tager med nedlæggelse af Nationalt Forebyggelsescenter, får vi i virkeligheden stadig væk en meget uensartet behandling af stalkingofre rundt omkring i Danmark?

Kl. 14:02

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 14:02

Kasper Sand Kjær (S):

Først og fremmest vil jeg måske bare takke for den brede aftale, vi har indgået om det her spørgsmål. Jeg er enig i, at det kommer til at have stor betydning. Nu er det ikke en konference, jeg konkret selv

har deltaget i, men jeg forstår godt bekymringen mere generelt. Man kan jo sige, at det er et spørgsmål i mange sager, som ligger ude i de forskellige politikredse, hvad det er for en praksis, der udfolder sig. Det er klart, at vi der skal følge tæt, at den praksis også bliver ens, sådan at det, uanset hvorhenne i landet man bliver offer for stalking, så har den samme konsekvens, og sådan at politiet følger den samme praksis, i forhold til hvornår man rejser en sag. Det synes jeg da er et oplagt fokuspunkt i det videre arbejde.

Kl. 14:03

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 14:03

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg er nemlig bekymret for, at det giver en endnu mere uensartet praksis end den, der allerede eksisterer, og vi ser jo også, at vidensdeling ikke rigtig breder sig. F.eks. havde Esbjerg jo det her ret fantastiske projekt, hvor kommuner og politi arbejdede sammen med Dansk Stalking Center, og det udbreder vi nu til én politikreds. Så hvordan vil Socialdemokraterne fremover sikre sig, at vi får en ensartet praksis i politikredsene, når der ikke længere er Rigspolitiet som overordnet myndighed og Nationalt Forebyggelsescenter til at skabe den ensartethed, så man som offer kan forvente det samme, uanset hvor man henvender sig?

Kl. 14:03

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 14:03

Kasper Sand Kjær (S):

Men der vil givetvis også kunne findes andre dele af straffeloven, hvor der ikke er en national overbygning, og hvor man derfor ikke har den sikkerhed. Det synes jeg at vi skal følge tæt. Det er jo ikke et spørgsmål om det her lovforslag, men det er et spørgsmål om den måde, politiet er organiseret på – også set i relation til det lovforslag, vi behandlede før, om den nye organisering af politiet. For det er jo politiets opgave at sikre, at man, uanset hvorhenne i landet man bliver udsat for en forbrydelse, så får den samme behandling, og at de kriminelle bliver retsforfulgt.

Kl. 14:04

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Vi går videre til Venstres ordfører, og det er hr. Preben Bang Henriksen. Værsgo.

Kl. 14:04

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Jeg skal altid have pulten ned efter Socialdemokratiets ordfører. Det er dybt beskæmmende. Nej, spøg til side. Det her er et glimrende forslag, regeringen kommer med. Det styrker retsstillingen hos dem, der bliver ofre for stalking, en forbrydelse, vi nok har set alt for mildt på tidligere. Vi har i hvert fald haft bestemmelsen omkring stalking placeret i det, der hedder tilholdsloven, populært sagt, og nu bliver den altså rykket frem i straffeloven.

Det vigtigste er nok, at der nu kan ske forfølgning af stalkeren, også selv om der ikke har været givet en advarsel i forvejen fra politiets side. Det er i hvert fald et vigtigt element. Et andet vigtigt element er, at den dag, stalkeren måtte blive løsladt fra fængslet, så gives der underretning til den forurettede, eksempelvis den tidligere hustru. Og et tredje element er, at den forurettede be- skikkes en bistandsadvokat. Det er en ganske forfærdelig situation,

vedkommende er i, og der kan man så forestille sig skal ske mange forskellige tiltag fra bistandsadvokatens side.

Et vigtigt element, som man ikke har fremhævet – man skal i hvert fald et stykke hen i bemærkningerne for at finde det – er, at der nu kan ske varetægtsfængsling af stalkeren, hvis selvfølgelig mistankegrundlaget er i orden og betingelserne for retshåndhævelsesarrest er til stede. Det er også en glimrende ting.

Så jeg kan kun kort sige, at Venstre med glæde støtter det pågældende forslag.

Kl. 14:06

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre til Dansk Folkepartis ordfører, og det er fru Karina Adsbøl.

Kl. 14:06

(Ordfører)

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det, formand. I Dansk Folkeparti har vi jo i flere år arbejdet for, at stalking fik sin egen bestemmelse i straffeloven, og vi fremsatte også forslag til det for over 10 år siden, hvor vi forsøgte at pålægge den daværende regering at fremsætte et lovforslag om en særskilt bestemmelse om kriminalisering af stalking, og at der skulle indføres en definition af stalking. Nu er vi her så endelig 10 år efter i dag, og som man siger: Bedre sent end aldrig.

I Dansk Folkeparti er vi meget optaget af at få en særskilt stalkingparagraf, og vi kæmpede jo også for, at Dansk Stalking Center fik en fast bevilling til deres arbejde for og med mennesker, der har behov for hjælp på det her område. Hvert år udsættes 100.000 danskere for stalking, hvor de systematisk og vedvarende udsættes for forfølgelse, chikane fra f.eks. en tidligere partner, en date, en ven eller en kollega, og det kan have store psykiske, fysiske og sociale følger at være udsat for stalking, og det kan også være meget indgribende i ens hverdag. Stalking kan bl.a. være med til at gøre det svært for ofrene at passe deres arbejde, ligesom mange oplever, at det begrænser deres fritidsliv og relationer til familie og venner og også deltagelse i det øvrige samfundsliv. Stalking kan dermed have store omkostninger ikke bare for de stalkingudsatte, men også for de udsattes børn, familie og arbejdsgivere, og det anslås, at ca. 60.000 børn i stalkingudsatte familier kan være involveret og påvirket af stalkingen. Stalking er ifølge Dansk Folkeparti et uacceptabelt indgreb i den enkeltes frihed og ret til at deltage frit i samfundet, og det er en adfærd, vi ikke skal tolerere i Danmark.

Forslaget, som er en bred politisk aftale, indeholder jo bl.a., som der er nævnt, en særskilt bestemmelse, og derudover får ofre for stalking ret til at få beskikket en bistandsadvokat på samme måde, som voldsofre har. Derudover skal offeret have ret til at blive underrettet, når gerningspersonen skal løslades eller er på udgang, og så gives der også mulighed for videoafhøring af børn under 15 år, hvis barnet eller en af barnets nærmeste er forurettet i en sag om stalking, hvor den mistænkte også er barnets nærmeste. Der vil også kunne ske varetægtsfængsling i form af en såkaldt retshåndhævelsesarrest, hvis der er særlig bestyrket mistanke om overtrædelse af den foreslåede stalkingbestemmelse og de øvrige betingelser for varetægtsfængsling er opfyldt.

Med dette lovforslag indsættes der en 4-ugersklagefrist i tilholdsloven for at modvirke, at sager om overtrædelse af navnlig tilhold trækker i langdrag og dermed udsætter ofrene for yderligere belastning. De fleste af hørings svarene er også utrolig positive. Dog beskrev Berlingske jo for nylig, at Landsforeningen af Forsvarsadvokater mente, at loven ville kunne blive misbrugt i sager omkring forældremyndighed og samvær, og her vil jeg selvfølgelig også gerne have, at ministeren bekræfter, at det er noget, vi tager højde for, altså at det, hvis man på nogen som helst måde skulle kunne

udnytte loven, så også er noget, ministeren vil holde øje med, og at ministeren vil sikre, at man selvfølgelig ikke på den måde skal udnytte lovgivningen, og at det ikke er hensigten, at man – kan man sige – giver forældrene redskaber til at bekæmpe hinanden i en forældremyndigheds- eller en samværssag. For det er bestemt ikke det, der er hensigten med den her lovgivning.

Danmark er jo også et af de få lande, som har stået uden en særskilt stalkingbestemmelse, og det betyder også, at stalkingudsatte i Danmark ikke har haft den samme retssikkerhedsmæssige beskyttelse, som man f.eks. har haft i Sverige, Norge og Storbritannien, og det er jo netop også derfor, at vi har indgået en stor og bred politisk aftale, og det er jeg rigtig glad for. Og vi ser frem til at forbedre området, og vi ser også frem til udvalgsarbejdet. Så tak for ordet.

Kl. 14:10

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Vi går videre til SF's ordfører, og det er fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 14:10

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg synes, det er helt fantastisk, at vi i dag er på vej til at vedtage en egentlig kriminalisering af stalking. Det er noget, som vi i SF har kæmpet for i lang tid, og derfor bakker vi selvfølgelig hele det lovforslag op, som ligger her.

Op til 2009, hvor SF fremsatte sit første forslag om bekæmpelse af stalking – det er 12 år siden – havde jeg mødt ofre, som var fuldstændig nedbrudte, og som var frustrerede, fordi politiet ikke rigtig kunne få stalkerne til at holde op. De havde heller ikke de rigtige værktøjer i værktøjskassen, kan man sige, og jeg tror også, at man langt ind i politiet var frustreret i forhold til mulighederne for at kunne gøre noget i de her sager.

Jeg husker også, hvordan det var svært at få opmærksomhed omkring den her dagsorden, for hvor slemt kan det egentlig lige være at modtage uønskede beskeder – altså, ofrene var jo ikke blevet slået, underforstået at så er det vel ikke så slemt. Jeg husker også, hvordan ofre blev rådgivet direkte forkert: I skal bare ignorere det – slet beskederne, glem det, så holder det nok op. Det gjorde det jo selvfølgelig ikke, men konsekvensen blev, at ofrene fik smidt bevismaterialet væk.

I dag ved vi heldigvis bedre. Vi ved, at stalking er en sindssyg skadelig adfærd, og at den påvirker ofrene ekstremt meget. Ofrene er nødt til at ændre hverdagsrutiner, de er utrygge et langt stykke hen ad vejen, og i værste tilfælde risikerer de at ende som en social sag – nedbrudt af angst, PTSD, depression. Og en del af dem ryger ud af arbejdsmarkedet.

Forslaget fra 2009 afstedkom jo et arbejde, som gav os muligheden for tilhold. Det var ikke helt det, jeg ønskede, men det var dog en klar forbedring. Senere fulgte flere forslag – faktisk har SF i alt fremsat fire af dem. Men det var faktisk først den 12. juni sidste år, da vi behandlede beslutningsforslaget B 167, som igen handlede om at forbedre vilkårene for mennesker udsat for stalking og en egentlig kriminalisering af stalking, at vi havde en justitsminister, som var positiv over for en kriminalisering af stalking og en egentlig paragraf i straffeloven. Der blev sat et nyt arbejde i gang, og det er det, der endte med at danne rammen for en politisk aftale og det lovforslag, vi står med her i dag.

SF's beslutningsforslag dengang indeholdt seks elementer. For det første var der et ønske om at indføre en særskilt stalkingparagraf i straffeloven, som både kriminaliserer og definerer stalking. Det vil give politiet en helt unik mulighed for at skride tidligere ind i sagerne, for loven om tilhold er meget langsommelig at bruge – typisk skal der samles materiale for at få et tilhold, så skal det tilhold

brydes, og det skal brydes mange gange, før der virkelig sker noget. Det siger sig selv, at det er en langsommelig proces, hvor ofrene jo så i lang tid er nødt til at udholde stalkingen. Derfor er det så vigtigt med det her forslag. Og så giver det også ofrene retten til en bistandsadvokat, dvs. en, der kan følge en under selve sagen og støtte og guide og vejlede – det er også enormt betydningsfuldt for ofrene.

For det andet indeholdt forslaget et ønske om mere behandling til de personer, som sigtes, dømmes eller gives tilhold i forbindelse med stalking. For det er ikke et mål i sig selv at sætte folk i fængsel – det er et mål at få stalkingen til at holde op. Bag enhver stalker findes der nemlig også et menneske med et tvangspræget adfærdsmønster, som skal have hjælp, hvis det her ikke skal fortsætte – det kræver behandling.

For det tredje indeholdt beslutningsforslaget også et forslag om at udbrede det, der hedder Esbjergmodellen, til hele landet. Det handler om, at politi og kommune og Dansk Stalking Center samarbejder om at lave en helhedsorienteret indsats omkring ofrene. Det har de dygtiggjort i Esbjerg, og nu bliver det afprøvet i Sydøstjyllands Politikreds.

For det fjerde ønskede vi en tidsbegrænset adressebeskyttelse for stalkingofre.

For det femte ønskede vi en evaluering af brugen af strakstilhold, som aldrig var kommet til at virke ret godt.

For det sjette ønskede vi en underretning af stalkingofferet ved gerningsmandens løsladelse og udgang.

Så det er ikke uden stolthed, jeg bemærker, at langt de fleste elementer er med i den politiske aftale, og en del af dem bliver så også udmøntet her i dag. Det tog 12 år at nå hertil, men vi fandt vejen. Er kampen så slut? Det er den sikkert ikke, men vi har taget nogle væsentlige skridt sammen; vi har nedsat de særlige teams i politiforliget, som sætter fokus på forbrydelser i nære relationer – vold, voldtægt, stalking, æresrelaterede forbrydelser – som ikke tidligere har fået det fornødne fokus, og så har vi det her forslag. Det synes jeg er godt, og det har været nødvendigt, for ingen skal føle sig utryk i sine nære relationer.

Så vil jeg også sige tak til dig, Lise Linn Larsen, som sikkert sidder et eller andet sted ude ved tv-skærmen og følger med. De har om nogen fra Dansk Stalking Center rendt os på dørene for at få det her på plads – du har også en rigtig stor andel i det her. Tillykke med, at vi næsten er nået i mål.

Så vil jeg til sidst sige, at vi jo stadig væk mangler gratis psykologhjælp til ofrene, og jeg har en stor bekymring for, at det ikke længere er Nationalt Forebyggelsescenter, som sørger for den ensartede udbredelse, men det skal ikke tage glæden fra, at det her i sandhed er en stor dag.

Kl. 14:16

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en enkelt kort bemærkning, og den er fra fru Britt Bager.

Kl. 14:16

Britt Bager (KF):

Tak for det. Jeg kan godt forstå, at ordføreren er glad her i dag for, at vi er nået et skridt længere i det her arbejde, og jeg er glad for, at ordføreren siger, at vi næsten er i mål. For vi bliver simpelt hen nødt til at kigge på det her forslag og arbejde lidt med nogle af formuleringerne, hvis det skal blive en succes. Ordføreren nævner selv, at en af grundene til, at der er udfordringer med tilholdet, er, at man derude i politikredsene simpelt hen ikke ved, hvor mange gange det her tilhold skal overtrædes, for at der kommer en sanktion.

Jeg bemærker i høringssvaret til lovforslaget her i dag, at Advokatrådet bl.a. anfører, at vi bliver nødt til politisk at tage stilling til, hvad systematisk og vedvarende kontakt er. Så jeg vil blot høre

ordføreren, om ordføreren er med på, at vi i det her udvalgsarbejde lige graver et spadestik dybere, så vi ikke en gang til bare står med en lovgivning, hvor hensigten er den allerbedste, men så vi også får præciseret, hvad stalking er helt præcis.

Kl. 14:17

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 14:17

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg forstår egentlig godt, hvad det er, ordføreren siger til mig, nemlig: Ville det ikke være rart, at man havde en fast grænse, så man vidste, hvornår man skulle skride ind og med hvad? Det kan jeg egentlig godt se idéen i. Omvendt vil jeg måske advare imod, at vi så konkret angiver det. For der kan godt være få overtrædelser, hvor man kan sige, at stalkingen har været voldsom og intens, og hvor man bør skride ind tidligere, end hvis det har været, hvad kan man sige, mindre intenst og over lidt længere tid.

Jeg tror, vi skal passe på med at definere det for meget, fordi der så vil være nogle sager, der ryger igennem, men der er jo også en risiko for, at vi står i den samme situation, hvis vi ikke definerer det. Så jeg ved ikke, hvad det gode er at gøre her. Jeg har kun ét ønske, og det er, at politiet kan skride tidligere ind, og at de rent faktisk også bruger det værktøj, og det tror jeg rigtig meget kræver uddannelse, som jo også var noget af det, vi faktisk satte i gang med politiforliget.

Kl. 14:18

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Fru Britt Bager.

Kl. 14:18

Britt Bager (KF):

Det, jeg advarer mod, er bare, at vi får en tilholdsparagraf 2, altså en paragraf, hvor der er så meget elastisk i, at man ikke ved derude, hvordan man anvender den. Vi står her med det samme ønske alle sammen. Men det, det kræver, er jo også, at vi giver et værktøj, hvor vi er klar til at definere så præcist, hvad det er, vi mener, så man faktisk derude, hvor det skal anvendes, ved, hvad det er, hensigten med det her har været.

Jeg er helt med på, at domstolene altid skal have det sidste skøn. Det er ikke sådan, at jeg ønsker, der skal være en minimumsgrænse for noget som helst, men jeg er bare meget opmærksom på, når jeg læser høringsnotatet og høringssvarene om det her, at vi bliver nødt til at præcisere i højere grad, end vi har gjort indtil nu, hvad det er, vi vil, og det håber jeg ordføreren og ordførerens parti vil være med til i udvalgsarbejdet.

Kl. 14:19

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 14:19

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jamen jeg vil altid være med til at blive klogere på en problemstilling, og jeg har også kun ét ønske, og det er, at vi kan bruge de her redskaber og hjælpe ofrene, og at politiet ved, hvordan de skal håndtere det her. Når jeg alligevel sådan hejser et flag i forhold til at definere det for meget, er det, fordi jeg kan blive bekymret for, om det så kan blive en bremse for, at man rent faktisk kan tage nogle sager op, som har været kortvarige, men meget intense, og hvor man i princippet har brug for at skride ind meget hurtigt og på et tidligt tidspunkt. Men lad os gerne kigge på det, for jeg er ikke helt afvisende over for tanken.

Kl. 14:20

Kl. 14:23

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre til Radikale Venstres ordfører, og det er fru Samira Nawa.

Kl. 14:20

(Ordfører)

Samira Nawa (RV):

Mange tak. Stalking er systematisk og vedvarende forfølgelse af enkelte personer. Det kan være fysisk, og det kan være digitalt. Stalking er chikane, det er psykisk vold, og ofre for stalking skal have bedre hjælp. Det er ikke noget nyt fænomen, men det har bare ikke været taget alvorligt nok. Det gør vi så nu, for stalking får nemlig med det her lovforslag sin helt egen plads i straffeloven.

Op imod 100.000 mennesker er hvert år udsat for stalking, og halvdelen i en sådan grad, at de har måttet ændre deres dagligdags rutiner. Stalking er altså en indskrænkning af den enkeltes frihed og kan have store psykiske, fysiske og sociale følger for den, der udsættes for stalking.

I dag er altså en rigtig stor og vigtig dag for ofre for stalking, og det her lovforslag indeholder flere elementer, men det helt centrale er, at stalking nu bliver skrevet ind og får sin helt egen plads i straffeloven. I Radikale Venstre kan vi varmt anbefale lovforslaget. Tak.

Kl. 14:21

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren og går videre til Enhedslistens ordfører, og det er fru Jette Gottlieb.

Kl. 14:21

(Ordfører)

Jette Gottlieb (EL):

Da vores ordfører på området, fru Rosa Lund, ikke kunne være til stede i dag, skal jeg hilse fra hende og sige, at hun glæder sig meget over, at vi i dag får slået et slag for ligestillingen. For når vi kriminaliserer stalking, er det også det, der er på dagsordenen. Derfor var det også noget af en overraskelse at læse Justitsministeriets kommenterede høringsoversigt, hvor Justitsministeriet ikke anerkender, at det her lovforslag har ligestillingsmæssige konsekvenser, for selvfølgelig har det det. Men uanset om regeringen selv er klar over, at de rent faktisk kæmper for ligestilling, er det jo dejligt, at det sker.

Som nævnt er der desværre nogle typer forbrydelser, som primært går ud over kvinder, og det er samtidig primært mænd, der begår de her forbrydelser. Stalking er en af dem, og vi ved fra organisationer, der arbejder på det her område, at den retlige beskyttelse af ofre i årevis har været alt for dårlig. Den beskyttelse, vi i sjældne tilfælde har kunnet tilbyde, har langt fra været tilstrækkelig, især fordi muligheden for at håndhæve et tilhold og muligheden for at sanktionere overtrædelser har været meget begrænset. Derfor er det rigtig positivt, at vi selvstændigt kriminaliserer stalking i dag, og at der i loven er en vis definition af begrebet, så også digital stalking er omfattet. Det er efterhånden sjældent, at en stalker bare sidder i busken foran et hus og venter. Mulighederne for at chikanere og metoderne dertil er desværre blevet meget, meget bredere.

Med det her lovforslag får vi gjort op med en type forbrydelse, som primært rammer kvinder, og hvis det i praksis kommer til at medføre, at færre bliver ofre for stalking, eller at de tilfælde, hvor stalking alligevel sker, hurtigere kommer til ende, har vi gjort meget for kvinders rettigheder og for kvinders mulighed for at leve i samfundet på samme vilkår som mænd. Enhedslisten støtter selvsagt forslaget.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre til Konservative Folkepartis ordfører, og det er fru Britt Bager.

Kl. 14:23

(Ordfører)

Britt Bager (KF):

Tak for det. Jeg har glædet mig rigtig meget til at behandle det her forslag i dag, for det er et meget, meget vigtigt forslag. Der er så mange gode elementer i det her forslag. Mange af dem har flere af de tidligere talere allerede nævnt, og derfor vil jeg kun fremhæve nogle af de elementer, som vi i Det Konservative Folkeparti mener vi skal være særlig opmærksomme på i den kommende lovbehandling om en styrket indsats imod stalking.

I høringsnotatet nævner en række aktører, at gerningsindholdet i den selvstændige stalkingbestemmelse bør defineres mere præcist. Advokatrådet anfører, at det i bestemmelsen bør præciseres med eksempler, hvornår der er tale om stalking – altså hvilken form for kontakt der skal til, for at noget kan betegnes som stalking. Vi skal her fra Folketingets side være helt tydelige omkring, hvad der skal til, for at der er tale om stalking, og for at krænkelsen hører under den nye bestemmelse i § 242. Det er meget vigtigt, at vi som lovgivere får sat en klar ramme for, hvornår der er tale om stalking. Når vi i § 242 bruger begrebet »systematisk og vedvarende kontakt«, hvad mener vi så? Det vil jeg da gerne høre ministerens svar på.

Vi skal som lovgivere nøje overveje at beskrive, hvad der kan betegnes som en bagatel, og hvornår der helt konkret er tale om systematisk og vedvarende kontakt, så domstolene præcis kan aflæse, hvad vores hensigt med den selvstændige bestemmelse, som vi laver i straffeloven, er. Domstolene skal have et fast grundlag at udøve deres skøn ud fra, og derfor er der behov for, at vi præciserer det her. Det håber jeg ministeren er enig i, så vi får en brugbar bestemmelse og ikke bare en god hensigt på et stykke papir.

Selv om vi ikke direkte behandler § 21, stk. 2, om overtrædelse af et tilhold i dag, vil jeg alligevel nævne den, da bestemmelsen jo spiller sammen med både stalking og psykisk vold. Der er i dag alt for mange eksempler på, at en stalker kan overtræde sit tilhold op til flere hundrede gange, uden at det får retlige konsekvenser. Det er simpelt hen ikke rimeligt over for offeret, og det har på ingen måde været hensigten med lovgivningen. Hensigten med at give et tilhold er ikke, at man ustraffet kan overtræde det flere hundrede gange. Jeg håber, at ministeren er enig med os konservative i, at vi i forlængelse af den her behandling kan genbesøge tilholdsbestemmelsen, så vi får rettet op på den skæve praksis, der er opstået, og så vi får sendt et klart politisk signal om, at det ikke er hensigten med at give et tilhold, at det skal kunne overtrædes op til flere hundrede gange, uden at det får konsekvenser. Det kan vi simpelt hen ikke være bekendt over for dem, der udsættes for stalking.

Det sidste, jeg vil nævne fra det her glimrende forslag, er strafferammen. Vi synes i Det Konservative Folkeparti, at det er fornuftigt, at den ligger på 3 år. Vi mener også, at det i den forbindelse giver god mening at genbesøge § 22, stk. 1, hvor overtrædelsen af et tilhold kun har en strafferamme på 2 år. Det giver ikke rigtig mening, at strafferammen for at overtræde sit tilhold er lavere end for at stalke. Begge dele er for os at se i samme kategori som psykisk vold, og derfor bør vi se på, om det ikke giver mening at ensarte strafferammerne.

Med de kommentarer vil jeg gerne sige tak til ministeren og de øvrige aftalepartier for det her arbejde. Det er et rigtig, rigtig godt forslag, som vi i De Konservative støtter helhjertet op om, og jeg skal hilse fra Nye Borgerlige og sige, at det er på tide, og at de bakker op.

Kl. 14:28

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Jeg kan ikke se nogen fra Liberal Alliance eller Kristen-demokraterne. Derfor går vi videre til justitsministeren. Værsgo.

Kl. 14:28

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Tusind tak for de rigtig gode kommentarer, som jo på forskellige måder har beskrevet den problemstilling, som vi tager fat i her. Det har gjort indtryk på mig, at man har beskrevet det at være udsat for stalking som at være spærret inde i et usynligt fængsel – den uvished, som der er; det, at det er en anden, der har kontrollen, og at man ikke ved, hvornår man bliver konfronteret med det. Der ligger en række gode elementer her. Der ligger jo i øvrigt også i supplering til det en række gode elementer i den forståelse, vi har, om alle de initiativer, der er indeholdt i det her, »Bedre hjælp til ofre for stalking«. Jeg synes faktisk, at Radikale Venstres ordfører rammer det meget godt, når hun i sin ordførertale siger, at det helt afgørende her er, at stalking får sin egen paragraf i straffeloven. De andre initiativer er også vigtige, men det er det, som for alvor er af kæmpe stor betydning.

Så har der været et par kommentarer. Det er ikke, fordi det skal tage lang tid, men lad mig starte med kommentarerne fra Enhedsli-stens repræsentant. Jeg ved godt, at det var en tale, der blev læst op osv., og jeg kunne godt fornemme fru Rosa Lunds drillen – uden at hun var her – i form af kommentaren om, at regeringen ikke ved, at forslaget har ligestillingsmæssige konsekvenser. Altså, her er vi inde i noget lovteknisk, for det er sådan, at når vi laver et lovforslag, så er vi forpligtet til at vurdere, om lovforslaget har ligestillingsmæssige konsekvenser. Det, den vurdering går ud på, er teknisk set, om straffelovens bestemmelser så gælder for alle eller ikke for alle. Og selvfølgelig finder den her bestemmelse anvendelse på præcis samme vilkår for mænd og kvinder. Og i den tekniske vurdering er det ikke afgørende, om det ene køn må forventes at være overrepræsenteret som forurettede eller ej.

Men det ændrer jo ikke på, at den her regulering af stalking lægger sig op ad f.eks. reguleringen af samtykkebestemmelsen i forbindelse med voldtægt. Det er nogle af de flagskibe, som gør, at man kan sige, at her bliver der taget initiativer, som kan være af afgørende betydning dels for retsforfølgelsen, dels for opfattelsen af ligeværdet mellem mænd og kvinder. Det sender et signal om, hvad det er for en måde, som man kan og vil acceptere at omgås hinanden på. Så der er bestemt opmærksomhed på, at det her er et lovforslag, som i den grad vil være til hjælp for specielt kvinder, som er udsat for stalking.

Så bliver der spurgt – og det er navnlig den konservative ordfører – om vi ikke er ude i en bestemmelse, som det kan være svært helt at få fat i, altså hvad holdepunkterne er her. Sådan som stalking defineres i lovforslaget, skal der være tale om systematisk og vedvarende kontakt, forfølgelse eller chikane, der er egnet til at krænke en anden persons fred. Det vil sige, at der skal være tale om en vis varighed og intensitet. Men det betyder ikke, at der nødvendigvis skal være tale om rigtig mange tilfælde. Der kan godt være tale om få tilfælde, hvis intensiteten er til stede. Det var noget af det, som også var kritikken i høringsvarene. Vi har prøvet i bemærkningerne til lovforslaget – det er jeg sikker på at retsordførerne også har noteret sig – at opliste en række eksempler på, hvad der vil kunne være omfattet af bestemmelsen, for jo på den måde at give et signal til domstolene og øvrige retsansvendere om, hvad man forestiller sig er omfattet af den her bestemmelse.

Jeg er enig med SF's ordfører fru Karina Lorentzen Dehnhardt, som siger, at vi skal passe på med at skrive det alt for fast, for mangfoldigheden i de tilfælde, vi kommer til at stå med her – som

på andre områder – er så stor, at hvis vi tror, at vi kan fange virkeligheden i en fast ramme, så er vi for mange gange stødt på, at den ramme, vi fik lagt, ikke tager det hele med. Det skal ikke ændre på, at kan det gøres bedre i forbindelse med udvalgsarbejdet, og er der noget, der skal præciseres osv., så er vi selvfølgelig fuldstændig åbne over for det, fordi vi jo deler ambitionen om at få en bestemmelse, som er så god som overhovedet muligt.

Så blev der bl.a. fra Dansk Folkepartis ordfører spurgt til det her med, om der er en risiko for, at der vil blive foretaget falske anmeldelser, altså at det vil blive brugt til chikane den anden vej rundt osv. Vi har dygtige folk ude i politikredsene, som skal og kan skelne mellem falske anmeldelser og tilfælde af stalking. Bevisførelsen skal jo selvfølgelig også løftes. Men hvis det ikke er tilstrækkeligt, skal man også notere sig, at vi jo også er blevet enige om et nyt uddannelsesstilbud, som skal klæde vores politifolk endnu bedre på til at håndtere sager om stalking. Det kan imødegå den kritik, som der er.

Så tusind tak for de gode bemærkninger. Det her er et vigtigt stykke lovgivning.

Kl. 14:33

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til justitsministeren. Der er ingen korte bemærkninger til justitsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 16:

Forslag til lov om ændring af lov om forbrugeraftaler og lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område. (Ændring af reglerne om forbrugeraftaler som følge af implementering af visse dele af direktivpakken New Deal for Consumers (moderniseringsdirektivet) og ændringer af forbrugerbeskyttende regler, der falder uden for implementering af moderniseringsdirektivet).

Af justitsministeren (Nick Hækkerup).

(Fremsættelse 06.10.2021).

Kl. 14:34

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører kommer fra Socialdemokratiet, og det er hr. Kasper Sand Kjær. Velkommen.

Kl. 14:34

(Ordfører)

Kasper Sand Kjær (S):

Tak for det. Det lovforslag, som vi nu skal behandle, har til formål at gennemføre de dele af det såkaldte moderniseringsdirektiv, som berører lovgivning på Justitsministeriets område. Og som det fremgår af lovforslaget, nedsatte justitsministeren i foråret 2020 et udvalg, som blev sammensat af en bred kreds af myndigheder og interessenter fra både forbrugerside og erhvervsliv. Deres opgave var at komme med anbefalinger til, hvordan direktivet mest hensigts-

mæssigt blev gennemført i dansk ret. Udvalget kom i juli med en række anbefalinger, og det fremsatte lovforslag, som vi behandler her, svarer for den del, der handler om implementering af direktivet, i det store hele til de anbefalinger, som udvalget kom med.

Derudover indeholder lovforslaget også ændringer, der ikke følger direkte som en implementering af moderniseringsdirektivet. Moderniseringsdirektivet har grundlæggende til formål at sikre en bedre håndhævelse og modernisering af de forbrugerbeskyttende regler i EU.

Vi holder os i lovforslaget her som udgangspunkt til direktivets minimumskrav, men viderefører dog også gældende dansk ret på en række punkter og går dermed videre end minimumskraverne i direktivet. Det sker jo for at fastholde vores meget høje niveau af forbrugerbeskyttelse i Danmark, også sammenlignet med mange andre europæiske lande. Det gælder – bare for at nævne et eksempel – vores forbud i Danmark mod dørsalg.

Med lovforslaget foreslås det overordnet, at forbrugeraftaleloven og reglerne om forbruger køb i aftaleloven ændres, så de kommer til at stemme overens med moderniseringsdirektivet. Der er vel, kan man vel godt tillade sig at sige, relativt mange tekniske detaljer i det her lovforslag, og jeg vil ikke sådan gå dem alle sammen slavisk igennem, men bare sige, at det, vi jo helt overordnet behandler her, er at justere forbrugeraftalelovens anvendelsesområder, så det fremgår klart, at loven gælder, også når forbrugere betaler for digitale tjenester med deres personoplysninger eller deres data.

Derudover foretages der flere ændringer i forbrugeraftalelovens oplysningspligter, så oplysningspligten skærpes, og der lægges også op til med lovforslaget en justering af reglerne om en forbrugers fortrydelsesret, så det bliver klart, hvad parterne har af forpligtelser i forhold til håndtering af personoplysninger og tilbagelevering af digitale tjenester.

Endelig lægges der jo op til øget brug af bødestraf ved overtrædelse af reglerne, hvilket bl.a. betyder, at flere bestemmelser i forbrugeraftaleloven vil blive sanktioneret med bøde.

Det her forslag følger jo som nævnt på baggrund af et grundigt udvalgsarbejde, som tager højde for det, der er vigtigt, nemlig på den ene side hensynet til, at vi har den bedst mulige forbrugerbeskyttelse, og på den anden side hensynet til erhvervslivet. Derved kan Socialdemokratiet støtte lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 14:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Der er ikke ønske om korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører kommer fra Venstre, og det er hr. Preben Bang Henriksen. Velkommen.

Kl. 14:37

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Jeg skal indledningsvis sige, at jeg også taler på vegne af Det Konservative Folkeparti, som grundet andet møde her på Christiansborg ikke har mulighed for at deltage under det her punkt på dagsordenen.

Forslaget fylder 107 sider, og det er ualmindelig indviklet. Og jeg kan lige så godt være ærlig – det skal vi være her på talerstolen – og sige, at jeg døjer med at overskue de enkelte bestemmelser i forslaget. Det betyder jo altså ikke, at vi ikke skal behandle det her i salen – og gudskelov er der mange andre, der kan – men summa summarum ønsker vi fra Venstres side at få en teknisk gennemgang af Justitsministeriets embedsfolk for at være helt sikre på, hvad det nu er, der ligger i forslaget her.

Men umiddelbart ser det ud til, at der er tale om en implementering af EU's moderniseringsdirektiv i dansk ret, og så lyder det jo i hvert fald som noget, vi stemmer for. Det kan jeg altså lige så godt afsløre nu. Herudover har forslaget sin baggrund i et sagkyndigt

udvalg, som har kigget på moderniseringsdirektivet og oversat det til de paragraffer, som vi nu har. Umiddelbart ser det ud til, at forslaget tilpasser anvendelsesområdet for forbrugeraftaleloven, der nu også kommer til at omhandle digitale tjenester. I den verden, vi lever i, må vi sige, at det ser der da i hvert fald ud til at være behov for.

På det grundlag bliver der også en bestemmelse i forbrugeraftaleloven, der gør det nemmere at opsiges løbende abonnementer. Det kan vi bestemt heller ikke have noget imod. Det var et forslag, Venstre selv kom med i en tidligere samling, men som ikke nåede at blive vedtaget.

Der bliver en øget oplysningspligt for de erhvervsdrivende, eksempelvis når man indgår en aftale med en forbruger, hvor prisen er personaliseret, som der står i forslaget, hvilket vil sige afstemt efter forbrugers købekraft. Det skal der altså oplyses om. Det lyder da i hvert fald også efter min opfattelse som ganske fornuftigt.

Selvfølgelig er der, når man kommer til at kigge på det, også bestemmelser, som man egentlig savnede, og som efter min opfattelse godt kunne trænge til en revision. Det er sådan i forbrugeraftaleloven, at der er forbud mod uanmodet telefonisk henvendelse eller uanmodet henvendelse generelt, når erhvervsdrivende vil indgå forbrugeraftaler med forbrugere, men undtaget for det forbud er telefoniske henvendelser omkring bøger, bladabonnementer, forsikringer, redningstjenester osv. De undtagelser er altså elementer, som mange mennesker kommer til at indgå en aftale om i telefonen, og det synes jeg faktisk er betænkeligt, nemlig at vi fortsat i den her tid undtager disse fire elementer fra den sædvanlige regel om forbud mod uanmodet henvendelse i forbindelse med forbrugeraftaler.

Sidst, men ikke mindst, som også gentaget af Socialdemokratiets ordfører, indeholder forslaget nu også en mere struktureret bødepraksis i forhold til overtrædelse af de her bestemmelser, man taler om, og det kan vi også kun hilse med glæde.

Så summa summarum: Vi vil gerne have en teknisk gennemgang i Retsudvalget af forslaget. Men meget tyder kraftigt på, at Venstre kommer til at tilslutte sig forslaget, der er en udmøntning af et direktiv og lavet på baggrund af et sagkyndigt udvalgsarbejde. Tak.

Kl. 14:41

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Venstres ordfører. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører kommer fra Dansk Folkeparti, og det er fru Mette Hjerminde Dencker.

Kl. 14:41

(Ordfører)

Mette Hjerminde Dencker (DF):

Tak for det. Forbrugere og virksomheder er dybt afhængige af hinanden, den ene kan ikke eksistere uden den anden, og derfor er vi i Dansk Folkeparti altid opmærksomme på, at når der er ændringer i forbrugerlovgivningen, er det altså vigtigt, at begge parter er tilfredse. For hvis det er noget, som direkte generer virksomhederne, ved vi godt, at de kompenserer for deres bøvler ved at skruer priserne op, og så har begge parter tabt. Og derfor har vi i Dansk Folkeparti lagt meget vægt på, at Dansk Erhverv og Dansk Industri også er overvejende positive over for lovforslaget her.

Forslaget er jo både en gennemførelse af direktivpakken New Deal for Consumers i dansk ret og nogle ændringer af forbrugeraftaleloven. F.eks. lægges der op til, at en forbruger ikke bare er en forbruger, når man betaler med sine penge, men også i forbindelse med ens personoplysninger. Det kan f.eks. være, hvis man er på Facebook og ser en annonce for en astrolog, som vil give en et gratis horoskop, at så skal man indtaste sine oplysninger med navn, adresse og telefonnummer og angiveligt fødselstidspunkt – og i det øjeblik, man gør det, betragtes man også som forbruger og er derfor også omfattet af samme retssikkerhed som forbruger.

Endvidere skal det også oplyses tydeligt, hvis man giver det, der hedder personaliserede priser. Det vil sige, at der kan være tale om et firma, som landsdækkende laver hulmursisolering, der foretages af lokale håndværkere rundtomkring. Forbrugeren skal så lige komme med oplysninger om, hvor mange kvadratmeter huset er på, og hvor det ligger henne. Så er det helt sikkert givet, at det tilbud, man får, hvis man bor i Lolland Kommune, vil være væsentlig billigere end det tilbud, man får, hvis man bor i Gentofte Kommune på det samme antal kvadratmeter, fordi håndværkerpriserne er forskellige i de to kommuner. Og det vil sige, at så er det jo vigtigt, at der oplyses om, at det er en personaliseret pris, man får ud fra de oplysninger, man har givet.

Det samme kan også gøre sig gældende i nogle knap så etiske tilfælde. Hvis man f.eks. skal have lavet testamente og det advokatbureau, der skal gøre det, er inde at researche på ens facebookprofil og kan se, at det eneste, man interesserer sig for, er huse til over 15 mio. kr., Wesseltondiamanter og rejser til Maldiverne, og så laver en pris ud fra det, så skal de altså oplyse om, at det er en personaliseret pris. Så det er vigtigt med den gennemsigtighed.

Man skal også oplyse om, hvorvidt forbrugeren på en onlineportal handler med en privat eller med en erhvervsdrivende, så forbrugeren dermed også bedre kender sin retssikkerhed. Endvidere er der bestemmelse om maks. 4 pct. i bødestraf af omsætningen ved udbredte overtrædelser, altså ikke ved nogle mindre forseelser, men hvor man har været i ond tro, eller hvor der har været tale om en udbredt overtrædelse. Og alt det her støtter vi i Dansk Folkeparti.

Vi synes så også, i tråd med mange af høringssvarene, at det er vigtigt, at der også ved onlinemarkedsportaler oplyses om, hvilket land det er, man handler med. Når man handler på en eller anden brugtmarkedsportal, er det altså meget vigtigt at vide, om afsenderen er fra Tyskland eller Kina, i forhold til hvordan man er stillet retssikkerhedsmæssigt. Der kunne vi i Dansk Folkeparti godt appellere til, at det også kom med ind.

Generelt er forslaget her jo en styrkelse af forbrugerrettighederne, uden at det er forbundet med store omkostninger for virksomhederne. Så derfor kan vi i Dansk Folkeparti godt støtte forslaget.

Kl. 14:45

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Derfor kan jeg byde velkommen til den næste ordfører, som kommer fra Socialistisk Folkeparti, og det er fru Ina Strøjer-Schmidt. Velkommen.

Kl. 14:45

(Ordfører)

Ina Strøjer-Schmidt (SF):

Tak. Lovforslaget har bl.a. til formål at gennemføre visse dele af moderniseringsdirektivet i dansk ret. Af positive ændringer for forbrugeren kan det bl.a. nævnes, at reglerne om forbrugeraftaler tilpasses, så de udtrykkeligt også kommer til at gælde ved køb af digitalt indhold og digitale tjenester, altså så der derved i højere grad kommer til at gælde de samme regler, uanset om forbrugeraftalen vedrører en vare, digitalt indhold eller digitale tjenester.

Derudover er det glædeligt, at der foreslås at indføre bødestraf ved overtrædelse af flere af de forbrugerbeskyttende regler og i tilfælde, hvor erhvervsdrivende bruger urimelige kontraktvilkår, som er i strid med aftaleloven.

Så i SF er vi positive over for de forbedringer, lovforslaget medfører for forbrugeren, men vi vil også gerne i udvalgsarbejdet undersøge nærmere, om forholdene kan forbedres yderligere.

Kl. 14:46

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til SF's ordfører. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren, og således kan jeg byde velkommen til ordføreren for Radikale Venstre, og det er fru Samira Nawa. Velkommen.

Kl. 14:46

(Ordfører)

Samira Nawa (RV):

Tak. Det her lovforslag gennemfører de dele af moderniseringsdirektivet, som vedrører Justitsministeriets område. Så overordnet set sikres der en modernisering af forbrugerrettigheder, samtidig med at virksomheder og erhvervslivet ikke lider under det. Lovforslaget består af en lang række tekniske detaljer, og derfor bakker jeg sådan set op om min kollega hr. Preben Bang Henriksens ønske om en teknisk gennemgang, uagtet at Radikale Venstre bakker op om lovforslaget. Tak.

Kl. 14:47

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til den radikale ordfører. Der er heller ingen korte bemærkninger her. Dermed er det den næste ordfører, og det er Enhedslistens ordfører, fru Jette Gottlieb. Velkommen.

Kl. 14:47

(Ordfører)

Jette Gottlieb (EL):

Tak. Da fru Rosa Lund ikke kan være til stede, vil jeg i stedet for hende fremføre, at det nok ikke kommer bag på nogen, at Enhedslisten ikke er glad for direktiver og regler, der skal tvangsimpliciteres fra EU's side. Men da det ikke er Danmarks medlemskab af EU, vi skal diskutere i dag, skal jeg skåne ordføreren for mere af den skuffe. Men specifikt i forhold til det her lovforslag er EU jo faktisk fremme i skoene med hensyn til forbrugerbeskyttelse. Det er positivt, og det er positivt, at vi får ændret reglerne, så de er tidssvarende og tager højde for de situationer, man i dag kommer ud for med de nye digitale muligheder.

Derudover bliver der også gjort op med nogle af de situationer, vi har set, hvor erhvervsdrivende på udspekuleret vis lokker forbrugere til at indgå urimelige kontrakter. Det er kun rimeligt at kunne straffe virksomheder, der prøver at snyde forbrugere. Enhedslisten kan derfor støtte forslaget.

Kl. 14:48

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Enhedslistens ordfører. Så ser jeg faktisk ikke flere ordførere i salen, som har markeret, at de ønsker at afgive en ordførtale, så dermed kan jeg give ordet til justitsministeren. Velkommen.

Kl. 14:48

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Tak for de faldne bemærkninger. Det er lige før, at jeg ikke behøvede at sige mere end det, men det ville på den anden side være synd for alle de tilhørere, der er mødt op og har interesseret sig for den her førstebehandling af lovforslaget om forbrugeraftaler, der, som det også er blevet sagt, gennemfører moderniseringsdirektivet, og som i øvrigt indeholder en række supplerende ændringer.

Det, som bliver forsøgt gjort her, og som jeg synes lykkes ganske fornuftigt, er noget, som også på forskellige måder er blevet nævnt af forskellige ordførere, nemlig at vi både ønsker høj forbrugerbeskyttelse og samtidig ønsker gode vilkår for erhvervslivet, og lovforslaget skal sikre, at vi får den rette balance med den regulering, som vi så gennemfører.

Der sker så nogle andre ting, som jeg synes er vigtige skridt. Den socialdemokratiske ordfører påpegede det også, og jeg tror faktisk også, at Venstres ordfører påpegede det, nemlig at det gøres klart, at forbrugeraftaleloven finder anvendelse, når forbrugere betaler for digitale tjenester med deres personoplysninger. For sandheden er jo, at personoplysninger er af uhyre stor værdi for de her digitale tjenester, og derfor er det vigtigt, at vi siger, at det så også er en betaling og skal anskues som sådan.

Det blev nævnt af Dansk Folkepartis ordfører – og jeg synes også, det er vigtigt – at en erhvervsdrivende skal oplyse, hvis prisen er personaliseret, altså at den er bestemt af, hvad det er for en person, man står over for, ligesom der fastsættes supplerende oplysningskrav for onlinemarkedspladser. Derudover er der også reguleringer om øget strafsanktionering. Det ligger alt sammen fornuftigt til.

Der er også enkelte elementer, som ligger uden for moderniseringsdirektivet, bl.a. som det blev nævnt af hr. Preben Bang Henriksen, spørgsmålet om at gøre det nemmere at opsiges løbende abonnementer, altså at man skal kunne opsiges det samme sted, som man har indgået det. Det kan – og her snakker jeg af personlig erfaring – være uhyre svært at opsiges et abonnement på en avis, hvis man har indgået den abonnementsaftale på nettet; så kan man hænge utrolig lang tid i kø hos relativt store mediehuse, før man kan komme til at opsiges sit abonnement. Det bliver der nu gjort op med, og det synes jeg er ganske fornuftigt.

Tekniske gennemgange er som regel ikke noget, ministre sætter pris på – ikke fordi det ikke er relevant at lave tekniske gennemgange, men fordi det kan være en pænt trættende affære at overvære – men i det her tilfælde synes jeg faktisk det er helt relevant, når flere folketingsmedlemmer spørger, om vi ikke skal have en teknisk gennemgang af det her lovforslag. Det stiller jeg meget, meget gerne op til, for det er, som det også blev sagt, et meget teknisk forslag.

Kl. 14:51

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til justitsministeren. Der er ingen korte bemærkninger til justitsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at dette lovforslag bliver henvist til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 27:

Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om social service og lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. (Forenkling og præcisering af regler om finansiering, mellemkommunal refusion og satsregulering m.v.).

Af social- og ældreministeren (Astrid Krag).

(Fremsættelse 06.10.2021).

Kl. 14:52

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører kommer fra Socialdemokratiet, og det er hr. Alexander Grandt. Velkommen.

Kl. 14:52

(Ordfører)

Alexander Grandt (S):

Tak for ordet, formand. Vi skal i dag behandle L 27, som er en samling af en række forskellige lovændringer. I Socialdemokratiet er vi meget optaget af, at vores lovgivning er tydelig, til at forstå og giver mening for de mennesker, hvis hverdag bliver påvirket af lovgivningen. Hvis det ikke er tilfældet, har vi her i Folketinget en opgave i at rydde op, rette til og gøre livet lidt nemmere ude i virkeligheden. Selv om L 27 er en samling af forholdsvis tekniske lovændringer, skal man ikke undervurdere, at det netop er et skridt i den retning.

L 27 indeholder en række ændringer af retssikkerhedsloven, serviceloven og lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. Jeg vil tillade mig at fremhæve bare nogle enkelte områder, hvor lovforslaget vil gøre reglerne tydeligere, administrationen enklere og hverdagen nemmere.

Med lovforslaget vil visse udgifter til sundhedsfaglige opgaver fremadrettet blive indregnet i beregningen af taksten for botilbud. Det letter den administrative byrde i tilbuddene, da det fremover ikke skal beregnes og sendes som to separate regninger, men kun en. Ændringerne fjerner det negative incitament, der i dag kan virke som en barriere for, at kommuner opretter specialiserede tilbud, hvis kommunen ikke kan anvende alle pladserne til egne borgere. Vi er glade for, at det bl.a. bliver bakket op af Danske Fysioterapeuter, som i et høringssvar skriver, at de finder det positivt, at man med forslaget vil fjerne en hindring for, at der oprettes specialiserede tilbud i kommunerne.

Med ændringerne i reglerne for mellemkommunal refusion i retssikkerhedsloven undgår vi misforståelser og fejlfortolkninger af loven og sikrer, at der er sammenhæng mellem visitation og finansieringsansvar på socialområdet. Med ændringerne i serviceloven vil forslaget tydeliggøre en række regler, procedurer og opgaver, der bl.a. vedrører Det Rådgivende Praksisudvalg i Ankestyrelsen, de kommunale handicapråd og Det Centrale Handicapråd.

Endelig vil lovforslaget rette op på fejl og uhensigtsmæssigheder i samspillet mellem lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og den socialretlige lovgivning. Samspillet har nemlig en uheldig konsekvens for finansiering af udgifter til foranstaltninger og frister for Ankestyrelsens behandling af Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser.

Alle disse lovændringer kan måske virke som små og ligegyldige ændringer, som måske ikke vil have den store betydning. Er det f.eks. besværligt at skulle lave to regninger i stedet for en? Ja, når mange medarbejdere ude i tilbuddene kan bruge mindre tid på at registrere minutter og fakturere regninger, kan tiden bruges på borgerne. Det betyder også noget. Det bliver kort sagt lettere for kommunerne at tilbyde den service, der er brug for. Det vil i sidste ende give mere tid til vores dygtige medarbejdere, og det vil komme til at skabe bedre service for vores borgere. Derfor kan vi i Socialdemokratiet tilslutte os lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 14:55

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Der er ingen ønsker om korte bemærkninger, så hermed siger vi tak til ordføreren. Ifølge min liste er det Venstres ordfører nu, men det er ikke det medlem, der er til stede i salen, som er ordfører på den her sag, så jeg går videre til Dansk Folkeparti, da jeg ikke ser ordføreren fra Venstre være til stede i salen – altså den ordfører, der bør være her. Partiet er repræsenteret, tak for det. Dansk Folkepartis ordfører er på vej, og det er fru Karina Adsbøl. Velkommen.

(Ordfører)

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det, formand. Ja, det andet lovforslag gik også meget hurtigt, så det kan være, at man er blevet overrasket.

Det her lovforslag omhandler flere konsekvensændringer, som kan være lidt svære at gennemskue, i forhold til om der skulle være nogle uhensigtsmæssigheder i det. Lovforslaget indeholder en række ændringer af retssikkerhedsloven, serviceloven og lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. Lovforslaget har for det første til formål at give social- og ældreministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om, at tilbud efter serviceloven indregner udgifter til visse former for sundhedsfaglige indsatser, der ydes som led i ophold på tilbuddet, i beregningen af taksten for tilbuddet. Det der med at give en minister bemyndigelse her i Folketingssalen er jo ikke noget, vi har de allerbedste erfaringer med.

Jeg bed også mærke i høringssvaret fra Dansk Erhverv og Danske Fysioterapeuter, der også finder det her lovforslag svært at gennemskue – altså hvilke tilbud der er omfattet af lovforslaget. Og Selveje Danmark finder det uklart, hvorvidt der skelnes mellem ældre, der modtager sundhedsydelser på friplejehjem, og borgere på de sociale tilbud. Ankestyrelsen bemærker, at udgifter efter sundhedsloven ikke er omfattet af reglerne om mellemkommunal refusion i § 9 c i retssikkerhedsloven, og hvorfor der i de få tilfælde, hvor der er adgang til mellemkommunal refusion for udgifter efter serviceloven, ikke vil være mellemkommunal refusion for den del af taksten, der udgøres af udgifter efter sundhedsloven. Så hvordan defineres udgifter efter sundhedsloven? Hvad er det præcis? Der kan vel være snitflader, gråzoner.

Begrundelsen for fremsættelsen af lovforslaget er ifølge ministeren, at de manglende konsekvensændringer dels har givet anledning til tvivl i fortolkningen af reglerne om mellemkommunal refusion og forholdet til reglerne om visitationskompetence, dels giver et urigtigt indtryk på det sociale område af, at den kommune, hvor et tilbud er beliggende, i alle tilfælde pålægges udgifter i forbindelse med borgerens ophold på tilbuddet, som efterfølgende skal dækkes via mellemkommunal refusion.

Lovforslaget ændrer ifølge ministeriet ikke på fordelingen af opgaver mellem tilbud, kommuner og regioner, og der er derfor heller ikke tale om, at lovforslaget fastsætter eller ændrer, hvilke sundhedsydelser der skal leveres til borgere på botilbud i kommunen af beliggenhedskommunen. Alligevel har ministeriet i overensstemmelse med Danske Regioner ønsket præciseret i lovforslagets bemærkninger, at sundhedsydelser, der efter gældende ret skal leveres til borgere på botilbud af beliggenhedskommunen, også efter forslagens vedtagelse vil skulle leveres af den pågældende kommune.

Jeg noterer mig også, at Danske Handicaporganisationer i sit høringssvar er bekymret for, at det her kan bidrage til, at kommuner hellere vil tilbyde ydelser og tilbud i egen kommune frem for at købe specialiserede ydelser i andre kommuner eller regioner, selv om det måske ville være bedre for borgeren. Den bekymring deler vi sådan set også i Dansk Folkeparti, og derfor skal vi selvfølgelig også i udvalgsarbejdet havde stillet nogle opfølgende spørgsmål til det her lovforslag. Vi har jo i blå blok fremsat et forslag til korrekt beregning af afregningspriser til ikkekommunale plejevirkksomheder, hvor vi foreslår, at der etableres en uvildig kontrolenhed, der skal sikre korrekte og ensartede afregningspriser for ikkekommunale leverandører af ældrepleje. Jeg ved ikke, om man måske kunne kigge lidt på, om det også er en ordning, man kunne bruge på det her område.

Jeg synes, at lovforslaget er meget uigennemsigtigt, og derfor vil jeg i udvalgsarbejdet stille en række opklarende spørgsmål for at blive lidt klogere, for det er et meget teknisk lovforslag. Derfor vil

Kl. 14:56

jeg ikke endnu sige, hvad vores stillingtagen er, men afvente de svar, vi får fra ministeren i udvalgsarbejdet. Tak for ordet.

Kl. 15:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører kommer fra Socialistisk Folkeparti, og det er fru Trine Torp. Velkommen.

Kl. 15:00

(Ordfører)

Trine Torp (SF):

Tak for det. Det her lovforslag er lidt en blandet landhandel, og den socialdemokratiske ordfører fik – synes jeg – på fin vis i sin første tale fra talerstolen gennemgået det i detaljer og sådan set også på en måde, der var til at forstå. Så jeg vil nøjes med at kommentere på nogle af delene og generelt konkludere, at vi i SF overordnet er positive over for forslaget.

Det er godt, at der bliver mulighed for refusion af sundhedsudgifter, så man undgår, at de rammer tilbudskommunen, eller at denne ikke udbyder pladser til andre kommuner, fordi de så bliver for dyre i drift. Det vil i sig selv risikere at nedsætte tilbudsviften. Der er dog også nogle elementer, som vi kan undre os lidt over. Eksempelvis nævnes det i høringssvarene, at det ikke er alle sundhedstilbud, der skal faktureres til betalingskommunerne, og der synes vi, at man bør kigge mere på Social- og Sundhedschefforeningen, altså FSD, og KL's forslag om at indføre ret til mellemkommunal refusion for andre sundhedsydelser, der ydes til borgere på sociale tilbud. Jeg kan se, at Sundhedsministeriet planlægger at tage hånd om dette igennem en ændring af sundhedsloven, så det er positivt.

I forhold til de tekniske ændringer af den mellemkommunale refusion foreslås det, at det af de enkelte bestemmelser i § 9 c kommer til at fremgå eksplicit, i hvilke situationer der er mellemkommunal refusion efter serviceloven, og her vil vi gerne have klarlagt de kommunaløkonomiske konsekvenser af det og ligesådan også med de nye kommunale udgifter på ungdomskriminalitetsområdet.

Overordnet er SF altså positiv over for lovforslaget, men vi har nogle punkter, vi mener der bør kigges nærmere på i det kommende udvalgsarbejde. Tak.

Kl. 15:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til SF's ordfører. Der er heller ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører kommer fra Radikale Venstre, og det er fru Christina Thorholm. Velkommen.

Kl. 15:02

(Ordfører)

Christina Thorholm (RV):

Tak. Lovforslag L 27 indeholder overvejende en række tekniske ændringer, som Radikale Venstre kan tilslutte sig. Vi ser positivt på kommunernes mulighed for at indregne sundhedsudgifter for visse former for sundhedsfaglige indsatser i taksten for de specialiserede botilbud. Vi mener, at ændringen vil skabe mindre barrierer for kommunernes interesse for at etablere specialiserede tilbud, fordi kommunerne med ændringen må indregne de interne sundhedsudgifter, som tilbuddet afholder. Lovforslaget vil fjerne én barriere for, at kommunerne kan etablere specialiserede tilbud, da lovforslaget kun omhandler de interne sundhedsudgifter, som vil have en mindre betydning, da kommunerne fortsat vil få sundhedsudgifter påført for borgere fra andre kommuner, f.eks. til hjemmesygepleje og misbrugsbehandling. Vi ser frem til, at der senere bliver fremsat et lovforslag om ændring af sundhedsloven, hvor det bliver foreslået at indføre adgang til mellemkommunal refusion for kommunale sundhedsydelser, f.eks. til hjemmesygepleje og alkohol- og stofmisbrugs-

behandling. Der mener vi nemlig i Radikale Venstre at der er meget større barrierer i forhold til kommunernes interesse for at oprette specialiserede tilbud for borgere også i andre kommuner.

Det fremgår af ministerens overvejelser i forbindelse med lovforslaget, at ministeren ønsker at fjerne økonomiske barrierer, der kan forhindre oprettelsen af specialiserede tilbud, der optager borgere fra flere kommuner. Vi vil gerne høre ministeren, om ministeren har kendskab til andre økonomiske barrierer, der kan forhindre oprettelse eller anvendelse af specialiserede tilbud på tværs af kommunegrænserne. Vi undrer os over, hvorfor regeringen ikke har taget tilsvarende initiativer til at fjerne betydelige økonomiske barrierer, der kan ligge indbygget i udligningssystemet. Endelig vil Radikale Venstre også gerne høre, hvorfor ministeren fremsætter det nuværende forslag, når vi nu ser frem til at afvente forhandlinger på det specialiserede socialområde senere. Det fremgår tydeligt af høringsvarene, at der er en uklarhed over, hvilke ydelser der er indregnet, og hvilke der ikke er indregnet, ligesom det også fremgår, at der sættes spørgsmålstejn ved, hvorfor de sociale tilbud, der er oprettet efter friplejeloven, ikke indarbejdes her.

I forhold til ændringerne i samspillet mellem lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og den socialretlige lovgivning ser vi positivt på, at lovforslaget skal sikre en parallelitet mellem Ankestyrelsens behandling af klager over Børn og unge-udvalgets afgørelser og Ungekriminalitetsnævnets afgørelser i forhold til sager, der indbringes for domstole. Derudover bliver der rettet op på klagemuligheden, så der sikres samme retstilstand for klagebehandling i Ankestyrelsen, uanset om afgørelsen er truffet i Børn og unge-udvalget eller i Ungdomskriminalitetsnævnet.

Radikale stiller sig på baggrund af høringssvarene kritiske over for, at børn, unge og deres forældre ikke ved alle afgørelser efter lov om ungdomskriminalitetsbekæmpelse har samme mulighed for at indbringe sagerne for Ankestyrelsen som under serviceloven, og derudover lægger vi i Radikale Venstre også vægt på, at det i høringssvarene bliver bemærket, at der vedrørende lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet bør adresseres manglende stillingtagen til skyldsspørgsmål for børn og unge i alderen fra 10 til 14 år for at skabe en mere ensartet behandling af flere børn i samme sagskompleks og den manglende indhentelse af udtalelser om unge mellem 15 og 17 års personlige forhold og forskellige forhold vedrørende udarbejdelse af den ungefaglige undersøgelse.

Endelig så Radikale gerne et fokus på, at ændringsforslaget i forhold til reglerne om ungdomskriminalitet vil give en mere fleksibel ramme og dermed mulighed for et individuelt fagligt skøn i forhold til målgruppeafgrænsning, tilrettelæggelse af nævnsmøder og kommunernes tilsynsforpligtelser truffet af kommunerne efter serviceloven. Vi ser frem til lovbehandlingen, som vi bakker op om.

Kl. 15:06

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til den radikale ordfører. Den næste ordfører kommer fra Enhedslisten, og det er hr. Jakob Sølvhøj. Velkommen.

Kl. 15:06

(Ordfører)

Jakob Sølvhøj (EL):

Tak. Lovforslaget indeholder, som andre ordførere allerede har nævnt, en række forskellige initiativer, og der er ikke plads til at kommentere dem alle. Enhedslisten er positivt indstillet over for forslagene, men vi har nogle spørgsmål, som vi godt vil have belyst i forhold til forslaget her, om at indregne udgifterne til visse sundhedsydelser i taksterne på tilbud efter serviceloven. Vi er sådan set enige med regeringen i, at der med afsæt i de eksisterende regler vil være en rimelighed i, at udgifter til sundhedsydelser, der ligger tæt på de omsorgsopgaver, der udføres i botilbuddene, dækkes af borgerens oprindelige bopælskommune, når borgeren er visiteret til

et botilbud beliggende i en anden kommune, selv om vi, som det er nævnt af Dansk Folkepartis ordfører, godt kan dele den bekymring, som Danske Handicaporganisationer har, om, at forslaget kan være et yderligere økonomisk incitament til at prioritere en kommunes egne tilbud frem for tilbud i andre kommuner, der ellers i højere grad ville tilgodese borgerens behov. Og derfor vil jeg også sige, at vi mener, at der grundlæggende er behov for en helt anden type finansieringsmodel end den, vi reparerer på med forslaget her.

Jeg vil også sige, at vi måske er en lille smule forundrede over, at regeringen mener, at udgifter til sundhedsydelser i dag kan udgøre en barriere for, at en kommune opretter specialiserede tilbud, hvis de ikke kan anvende alle pladserne til egne borgere. Det er sådan set ikke, fordi vi er uenige i, at det kan være tilfældet, men vi synes ikke, det helt harmonerer med den tilgang, som regeringen i øvrigt har haft til hele udligningsordningen, hvor kommunernes økonomiske incitament ved visitering af botilbud, sådan som vi har opfattet det, ikke har været tillagt den helt store betydning af regeringen. Ganske vist betød udligningsreformen jo ikke i sig selv en voldsom forøgelse af kommunernes økonomiske tab ved at visitere til et botilbud i en anden kommune, men kigger man på det samlet set, som det også er blevet belyst i den rapport, der er lavet, betyder en sådan visitation tværs over en kommunegrænse, at der kan være tale om en merudgift på en kvart million kroner eller mere alene i kraft af udligningsordningen, og derudover kan der så komme de forskelle, der kan være i takster.

Jeg skal skynde mig at sige, at det i sig selv jo ikke kan være et argument for ikke at foretage den ændring, som regeringen peger på her. Jeg studser bare over, at det ikke hænger helt sammen, og jeg vil derfor godt have belyst nærmere, hvor stor en merudgift til sundhedsydelser regeringen egentlig vurderer der vil være tale om. Det fremgår ikke helt klart af forslaget.

Et andet forhold, som jeg også godt vil nævne, og den radikale ordfører var inde på det i sin tale, er jo, at vi lige straks skal i gang med at forhandle en reform af handicapområdet. Social- og ældreministeren har jo endnu ikke rigtig løftet sløret for regeringens overvejelser, og i Enhedslisten har vi i respekt for den igangværende evaluering heller ikke lagt os fast på en bestemt løsning, men jeg kan sige så meget i dag, at vi er helt sikre på, at der er behov for at ændre den måde, som området er finansieret på, og derfor kan vi godt studse lidt over, at regeringen med forslaget her går ind og reparerer på en eksisterende finansieringsmodel, umiddelbart inden vi skal i gang med at forhandle om, hvordan en ny finansieringsmodel skal se ud.

Så jeg vil meget gerne høre ministerens overvejelser om, hvordan regeringen ser sammenhængen mellem lovforslaget her og en kommende reform af området, og bare for en ordens skyld – jeg har ved andre lejligheder forsøgt at tage ministeren i ed i forhold til de kommende forhandlinger om en reform af området – vil jeg meget gerne bede ministeren også her bekræfte, at en eventuel vedtagelse af det her forslag, som vi i sin substans er enige i ikke kommer til at stå i vejen for, at vi ved de kommende forhandlinger, vi skal have omkring handicapområdets fremtid, diskuterer en mere grundlæggende ændring af finansieringsmodellen, for det synes vi i den grad der er behov for, og vi vil i øvrigt også følge op på den problemstilling i løbet af udvalgsarbejdet.

Kl. 15:11

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Enhedslistens ordfører. Der er ikke ønske om korte bemærkninger til ordføreren. Jeg ser ikke en ordfører fra Det Konservative Folkeparti være til stede, men til gengæld ser jeg Nye Borgerliges ordfører bevæge sig op mod talerstolen. Velkommen til fru Mette Thiesen.

Kl. 15:12

(Ordfører)

Mette Thiesen (NB):

Jeg kan sådan set tilslutte mig både den undren og de kritiske spørgsmål, der er kommet – både fra Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Enhedslisten. Det er den her undren over den skævvridning af de økonomiske incitamenter i udligningssystemet, som jeg jo heldigvis kan høre at der er flere der ikke har glemt – for det er altså ikke løst. Det er faktisk en bekymring, som også ligger i nogle af de høringssvar, der er til det her lovforslag – bl.a. fra Danske Handicaporganisationer, som netop sætter spørgsmålstegn ved, om den måde at skrue det her sammen på gør, at man faktisk undlader at sende borgere til andre kommuner simpelt hen på grund af økonomiske incitamenter. Der er jeg simpelt hen nødt til at nævne den skævvridning, der ligger i udligningssystemet, og som jeg synes der skal laves om på. Jeg har allerede stillet en del spørgsmål til det her lovforslag, og jeg kommer helt sikkert også til at stille flere i udvalgsbehandlingen, men vi kan ikke sige på nuværende tidspunkt, om vi kommer til at støtte det, for vi har brug for at få svar på de spørgsmål i udvalgsbehandlingen. Tak.

Kl. 15:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til fru Mette Thiesen. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Næste ordfører er fra Liberal Alliance, og det er hr. Ole Birk Olesen. Velkommen.

Kl. 15:13

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Liberal Alliance støtter lovforslaget. Vi ser det mest som administrativ snusfornuft, som man kan overveje hvorfor overhovedet skal behandles her i salen. Er det ikke noget, den udøvende magt kan tage sig af? Man sådan er loven åbenbart skruet sammen. Der skal en lovændring til, og den bakker vi op om.

Kl. 15:14

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. Ole Birk Olesen. Og så kan jeg forstå, at Venstres ordfører har bedt Venstres retsordfører om at være fungerende socialordfører i denne sag. Så hermed er det Venstres ordfører, hr. Preben Bang Henriksen. Velkommen til.

Kl. 15:14

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Det her lovforslag er – som flere andre har indikeret – en blandet landhandel med mange forskellige initiativer, og jeg skal prøve kort lige at redegøre for, hvad det går ud på, og hvordan Venstres stilling til det er. Jeg kan allerede nu afsløre, at Venstre kommer til at støtte forslaget.

Det første er, at ministeren skal kunne fastsætte nærmere regler for, hvordan der skal ske refusion på socialområdet, når en kommune henviser en borger til ydelser og tilbud, der ligger i en anden kommune. Det er vel ganske enkelt et sundt princip, at vi får styr på, hvem der egentlig tager regningen i den her situation.

Den anden del af forslaget er lidt i samme boldgade og omhandler de tekniske ændringer af reglerne om mellemkommunal refusion i retssikkerhedsloven. Også her kommer der styr på, hvem der skal dække regningen.

Det tredje element i lovforslaget er en præcisering af opgavebeskrivelsen for Det Rådgivende Praksisudvalg i Ankestyrelsen. Det er lidt teknisk og en ganske naturlig ting, som jeg derfor ikke skal bruge Folketingets tid nærmere på.

Den fjerde del af forslaget drejer sig om en tydeliggørelse af udvælgelsesprocessen, når det gælder medlemmer til de kommunale handicapråd. Det kan man heller ikke have noget imod bliver tydeliggjort.

Den femte del gælder tydeliggørelse ved fastsættelsen af honoreringen af medlemmerne i de kommunale handicapråd. Det er også et godt og sundt princip, at man ved, hvad det udmønter sig i, når man bruger tiden på opgaven her.

Det sjette er ændring af satsreguleringen i serviceloven.

Og endelig er der for det syvende tale om rettelser af nogle fejl og uhensigtsmæssigheder i sociallovgivningen i relation til den lovgivning, vi vedtog om ungdomskriminalitet sidste år – eller forrige år var det vist.

Så lovforslaget er lettere teknisk, og jeg skal befri Folketinget for at forsøge at gå nærmere i dybden med hensyn til forslaget her. Det indeholder mange gode elementer, som Venstre kan se sig selv i. Det er fornuftigt at få klarlagt de regler, som jeg skitserede lige før, og det vil bl.a. hjælpe borgere med at få mulighed for at vurdere, hvor de finder det bedste tilbud inden for specialområdet, der modsvarer deres specifikke udfordringer. Og Venstre kan støtte forslaget.

Kl. 15:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Venstres ordfører. Der er ingen korte bemærkninger, og jeg ser ikke flere partier, der ønsker ordførere på talerstolen. Dermed kan jeg give ordet til social- og ældreministeren.

Kl. 15:17

Social- og ældreministeren (Astrid Krag):

Tak for det. Jeg vil gerne kvittere for modtagelsen af lovforslaget og den gode, men også lidt korte – sådan er det jo nogle gange – debat, vi har haft her i salen i dag. Ja, det kunne jo være fristende at gøre, som hr. Ole Birk Olesen sagde, og bare fikse det selv, men der er noget med det der med magtens tredeling, og hvem der lovgiver, og hvem der udøver, som vi skal have styr på i det her. Derfor har vi været igennem en førstebehandling her. Og jeg kan også med det samme sige til jer, at jeg selvfølgelig stiller mig meget villigt til rådighed til at besvare de forskellige spørgsmål, som det jo er fuldt forståeligt der kan være til et lovforslag, som er af en så relativt teknisk karakter som det, vi behandler her i dag. Så lad mig bare tilkendegive det meget tydeligt allerede nu over for alle de ordførere, der har været på talerstolen.

Det kan jo ses som et nødvendigt onde, at vi skal bruge vores tid på et lovforslag, som både er så teknisk og så relativt lille i sit omfang, når der så står ordførere på talerstolen og benytter lejligheden til at tale om hele den kæmpestore evaluering af hele det specialiserede socialområde, vi har gang i. Og målt op imod det er det her selvfølgelig nogle mindre justeringer. Men ikke desto mindre er det jo altså også nogle gange det, der kan synes at være teknik, som kan gøre en forskel i hverdagen. Det betyder noget ude på tilbuddene, at vi med lovforslaget her fjerner kravet om, at et botilbud, der f.eks. plejer et sår hos en beboer eller giver medicin efter lovgivningen, i dag skal tælle minutterne og sende en separat regning til en anden kommune end den, der ellers betaler for borgerens ophold. Det er en lille ting på papiret, men jo noget, der, når man lægger det sammen med de andre krav, der er derude, kan gøre hverdagen mere besværlig og fjerne tiden for borgerne.

Det betyder noget for sagsbehandleren, at hun ikke læser bestemmelsen om mellemkommunal refusion og tror, at lovgivningen er på én måde, og så læser 3-4 paragraffer længere ned og finder ud af, at det stik modsatte er tilfældet. Der er det jo os, der ikke har gjort vores arbejde godt nok oprindelig, og det er jeg glad for at kunne høre at vi så også vil satse på at rette op på.

Det betyder noget for kommunerne, at de nu får samme adgang som efter servicelovens regler til refusion efter den centrale refusi-

onsordning for udgifterne til de foranstaltninger, som ungdomskriminalitetsnævnet beslutter at kommunerne skal sætte ind med over for de unge. Så vi rydder op, vi forenkler, vi gør det lettere ude i virkeligheden, og derfor har det her lovforslag selvfølgelig en værdi, når det bliver fremsat, og jeg er også glad for at høre den brede opbakning og som sagt også mere end klar til at svare på nogle af de spørgsmål af mere teknisk karakter, som ordførerne gav udtryk for at de har, i udvalgsbehandlingen.

Kl. 15:19

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Der er allerede ønske om en kort bemærkning til ministeren, og det er fra fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:19

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at høre ministerens svar på Danske Handicaporganisationers bekymring. De skriver jo i hørings-svaret:

»DH er dog bekymret for, at det samtidig vil bidrage til den bevægelse, vi allerede ser i dag, hvor kommuner har incitament til at tilbyde ydelser og tilbud i egen kommune fremfor at købe specialiserede ydelser beliggende i andre kommuner eller regioner. Vi ser i DH i forvejen med bekymring, at tilskuds- og udligningsreformen fra 2021 bidrager til denne bevægelse.«

Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre ministerens svar på DH's bekymring, for det er også noget, vi har lagt mærke til netop i forhold til specialiserede tilbud. Vi kan jo se, at man tit og ofte anvender egne tilbud frem for at, kan man sige, give det tilbud, der er allerbedst netop i forhold til den problemstilling, man nu har. Så det må ministeren gerne svare på.

Kl. 15:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 15:20

Social- og ældreministeren (Astrid Krag):

Det er jo en kendt bekymring, og der er også flere af jer, der har været omkring, at det noget, der har været diskuteret i større skala i forbindelse med diskussionen om udligningsreformen. Og der ligger, som jeg tror Enhedslistens ordfører også var inde på, jo en rapport, der belyser det. Så man må sige, at bekymringen om, at de ændringer, vi laver her, skulle medføre takststigninger i nogen særlig udstrækning og dermed ville kunne forskubbe nogle incitamenter, er jeg meget rolig over for. Jeg kan selvfølgelig godt uddybe det også i udvalgsbehandlingen, men der bliver jo ikke flere sår, der skal behandles, eller mere medicin, der skal håndteres, i forhold til den her bekymring om, at det her blev udgiftsdrivende og dermed skulle forskubbe noget særligt her. Men lad os endelig få foldet det yderligere ud i udvalgsbehandlingen, hvis spørgeren har yderligere spørgsmål til det.

Kl. 15:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 15:21

Karina Adsbøl (DF):

Okay, så hvis jeg forstår ministerens svar korrekt, deler ministeren ikke den bekymring, som Danske Handicaporganisationer har.

En anden ting, jeg gerne vil spørge til, er, at det her også er en række, kan man sige, tidligere aftaler, som indgår i det her lovforslag, så jeg skal bare lige høre: Er der noget aftalebelagt i det her

lovforslag? Altså, der er jo ungdomskriminalitetsnævnet med, og der er noget om udligning med, så det kunne jeg også godt tænke mig at få et overblik over.

Kl. 15:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 15:22

Social- og ældreministeren (Astrid Krag):

Der er jo ikke noget om udligning med, men det er rigtigt, at en del af lovforslaget ligesom retter op på nogle mangler i forhold til den udmøntning af aftalen om ungdomskriminalitetsnævnet, som blev indgået. Der bliver ikke lavet om på noget i forhold til den aftale, men lovgivningen bliver bragt i overensstemmelse med den aftale. Det har man brugt noget tid på at finde ud af hvordan man bedst gør, og det er så det lovforslag, vi står med nu, der udmønter det.

Kl. 15:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til hr. Jakob Sølvhøj, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:22

Jakob Sølvhøj (EL):

Jeg nævnte i min ordførertale, at jeg synes, det er lidt underligt, at sagen kommer op nu. Hvis nu regeringen vurderer, at det er rigtigt, at vi får rettet op på de her ting, kan det måske virke sådan lidt pegefingeragtigt, men der peges i lovbemærkningerne på, at der rettes op på fejl i lovgivningen tilbage fra 2003 og 2010, og det er jo selvfølgelig også længe at vente på, at man retter op på eventuelle fejl. Men når vi nu står lige foran at skulle forhandle en ny finansieringsmodel på det her område, hvorfor er det så så vigtigt for regeringen, at vi særskilt går ind og retter på det her lige nu? Det står mig lidt uklart.

Kl. 15:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 15:23

Social- og ældreministeren (Astrid Krag):

Tak. Det er jo rigtigt, at der var et helt konkret spørgsmål fra Enhedslistens ordfører, som – og det har ordføreren jo ret i – han også har stillet mig i andre sammenhænge. Derfor tror jeg heller ikke, ordføreren bliver overrasket over svaret, nemlig at der ikke med vedtagelsen og behandlingen af det her lovforslag på nogen måde er forhåndskonteret eller forhåndskonkluderet eller ligger nogen forhåndsforsigtighed på den diskussion, vi skal have, om evalueringen af det specialiserede socialområde.

Kl. 15:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Jakob Sølvhøj.

Kl. 15:24

Jakob Sølvhøj (EL):

Det sætter jeg pris på, og det gør også, at Enhedslisten så er positivt indstillet over for at lave ændringen.

Kl. 15:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Social- og ældreministeren (Astrid Krag):
Jamen det kvitterer jeg så positivt tilbage for.

Kl. 15:24 vi er selvfølgelig enige i forslaget om, at det skal være strafbart at overtræde den nye kontrol af disse produkter.

Kl. 15:24 For os at se får vi her et velvægtet lovindgreb med det formål at gøre lovgivningen tidssvarende og retfærdig og forhåbentlig verden til et bedre sted, end hvis vi ikke havde vedtaget det. Socialdemokratiet støtter lovforslaget. Tak for ordet.

Første næstformand (Karen Ellemann):
Tak til ministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget her henvises til Social- og Ældreudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 15:27

Første næstformand (Karen Ellemann):
Tak til den socialdemokratiske ordfører. Næste ordfører er fra Venstre, og det er hr. Thomas Danielsen. Velkommen.

Kl. 15:27

(Ordfører)

Thomas Danielsen (V):

Tak for det, formand. Ud over det i sagen fremsatte har Venstre ikke yderligere bemærkninger. Vi forudser derfor også en fuldstændig uproblematisk udvalgsbehandling, hvorfor vi allerede nu kan gøre det klart, at der som en del af udvalgsarbejdet skal opstå noget fuldstændig uforudset, hvis vi ikke stemmer for ministerens lovforslag L 10.

Kl. 15:27

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Venstres ordfører. Næste ordfører kommer fra Dansk Folkeparti, og det er hr. Bent Bøgsted. Velkommen.

Kl. 15:27

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak for det, formand. Jeg skal på vegne af hr. Hans Kristian Skibby holde den her tale.

Lovforslaget omhandler ophævelse af forbuddet mod teknisk bistand og indførelse af straffebestemmelse for ny og forøget kontrol med cyberovervågningsprodukter. Formålet med lovforslaget er at konsekvensrette loven som følge af Europa-Parlamentets og Rådets vedtagelse om eksportkontrol af produkter med dobbelt anvendelse, dual use-forordningen. Den nye dual use-forordning trådte i kraft den 9. september 2021, og der blev i den forbindelse bl.a. indført en ny kontrolmekanisme for cyberovervågningsprodukter, der kan anvendes til krænkelse af menneskerettighederne, samt et krav om tilladelse til levering af teknisk bistand i tilfælde, hvor der er risiko for misbrug i forbindelse med masseødelæggelsesvåben og/eller militær anvendelse i lande, der er underlagt international våbenembargo.

I DF anser vi det som at udvise rettidig omhu, når vi med den her lovtilpasning opnår bedre mulighed for at sikre imod misbrug ved brug af overvågningsprodukter, og kan på den baggrund støtte lovforslaget.

Kl. 15:29

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Jeg ser ikke nogen ordfører fra SF og heller ikke fra Radikale Venstre; til gengæld ser jeg Enhedslistens ordfører, som måske har hilsner med fra øvrige partier – det vil vise sig. Velkommen til fru Jette Gottlieb.

Kl. 15:29

(Ordfører)

Jette Gottlieb (EL):

Tak for det. Jeg kan oplyse om, at jeg ikke er ordfører på området, men skal udtale mig på vegne af hr. Rune Lund. Og jeg vil sige, at Enhedslisten støtter den foreslåede styrkelse af kontrollen på dobbeltanvendelsesområdet ved at udvide det til også at omfatte cyberovervågning. Enhedslisten kunne dog godt tænke sig, at det i

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 10:

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelsen af visse af Den Europæiske Unions retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande m.v. (Ophævelse af forbud mod teknisk bistand og indførelse af straffebestemmelse for ny kontrol med cyberovervågningsprodukter).

Af erhvervsministeren (Simon Kollerup).
(Fremsættelse 06.10.2021).

Kl. 15:24

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører kommer fra Socialdemokratiet. Hr. Orla Hav. Velkommen.

Kl. 15:24

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Tak for det, formand. Lovforslaget her kan man jo godt betegne som i høj grad af teknisk karakter, for det er en opfølgning af EU's retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande. Det drejer sig hovedsagelig om kontrollen med salg af digitale teknologier til lande, som ikke har reelle hensigter, eller som er under våbenembargo.

Helt konkret vil man med dette lovforslag ophæve forbuddet mod teknisk bistand og erstatte det med en straffebestemmelse for ny kontrol med såkaldte cyberovervågningsprodukter. Det skal gøres for at opdatere lovgivningen og tilpasse den til den nye EU-forordning på området. Men vi skal jo også gøre det, fordi vi i høj grad har en interesse i at bekæmpe terror og anvendelse af våben til krigsførelse og masseødelæggelse og anden militær aktivitet, der krænker menneskerettighederne, og det gør man, når man sælger produkter og teknologier, der kan anvendes til sådanne aktiviteter, til tredjelande, som er under våbenembargo.

Dansk eksportvirksomhed er afgørende for, at vores samfundsøkonomi hænger sammen, og den skal selvfølgelig fremmes så meget som muligt, men ikke for absolut enhver pris, og dette område er et, hvor man må sige at andre principper er vigtigere. Vi ser i Socialdemokratiet på tiltag fra EU som den såkaldte dual use-forordning som kærkomment – altså det der med, at ting kan bruges til både noget skidt og noget godt. Så forordningen er revideret med henblik på klarere regler og grundigere kontrol med de her produkters dobbelte anvendelse, herunder digitale cyberovervågningsprodukter. Det synes vi at lovforslaget kommer godt i mål med at få igangsat, og

lovgivningen bliver præciseret, hvem der er den primære ansvarlige for at udøve den rettidige omhu, der skal til, når det kommer til dobbeltanvendelsesprodukter, som ikke er opført på Erhvervsstyrelsens kontrolliste.

Den nye catch all-bestemmelse angiver både kontrolmyndigheden og virksomhederne som ansvarlige. Men er risikoen så ikke, at ansvaret i praksis tilfalder virksomhederne alene, når det kommer til stykket, eller forestiller regeringen sig, at Erhvervsstyrelsen aktivt skal indhente viden om risikoen for misbrug af de nye cyberovervågningsbestemmelser? Ideelt set ønsker Enhedslisten at løse denne uklarhed om ansvarshierarkiet ved at opføre et klart forbud mod at eksportere cyberovervågningsudstyr til diktaturstater og stater, der krænker menneskerettighederne.

Men vi er positive over for forslaget og skal også hilse fra De Radikale og sige, at de støtter forslaget.

Kl. 15:30

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Enhedslistens ordfører. Radikale Venstres stillingtagen er noteret. Den næste ordfører kommer fra Det Konservative Folkeparti, og det er fru Mona Juul. Velkommen.

Kl. 15:31

(Ordfører)

Mona Juul (KF):

Tak for ordet. Det er klart, at med Parlamentets og Rådets vedtagelse af omarbejdningen af forordningen om eksportkontrol af dual use-forordningen, altså det her med produkter med dobbelt anvendelse, hvor der er risiko for, at de anvendes til militære formål, så må vi også her såkaldt konsekvensrette lovgivningen.

Der er to ændringer: Dels ophævelse af det nuværende forbud mod teknisk bistand, simpelt hen fordi der nu indføres en bestemmelse om teknisk bistand i den nye dual use-forordning, dels tilføjelse af straffebestemmelser for overtrædelse af den nye bestemmelse i forordningen om kontrol med eksport af cyberovervågningsprodukter, der kan anvendes til krænkelse af menneskerettigheder.

Konservative har ingen bemærkninger og stemmer for forslaget. Tak.

Kl. 15:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til den konservative ordfører. Den næste ordfører er fra Nye Borgerlige, og det er hr. Lars Boje Mathiesen. Velkommen.

Kl. 15:31

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg skal gøre det kort: Nye Borgerlige kan godt støtte forslaget.

Kl. 15:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Formanden nåede ikke engang at sætte sig, men kan hermed sige tak til Nye Borgerlige. Jeg kan se, at Liberal Alliances ordfører på vej. Velkommen til hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 15:32

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Liberal Alliance støtter lovforslaget.

Kl. 15:32

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Så ser jeg ikke flere ordførere fra partierne til stede, men til gengæld ser jeg erhvervsministeren. Velkommen til.

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tusind tak for det, og tak for den agile, men også positive behandling af lovforslaget. Jeg tænker, at jeg bare lige ganske kort vil præsentere baggrunden for lovforslaget, før jeg gennemgår de centrale punkter, som ligger i forslaget.

Det er sådan, at efter ca. 5 års forhandlinger er det nu endelig lykkedes at opnå enighed om at få opdateret reglerne på det her meget vigtige område inden for EU's regelsæt for eksportkontrol af det, der bliver kaldt dual use-produkter, som altså er produkter, som både kan anvendes civilt og militært.

Teknologien har rykket sig virkelig, virkelig meget, siden vi sidste gang opdaterede forordningen. Det var tilbage i 2009, og jeg tror, at enhver kan forestille sig, hvad det var for en telefon, man havde i lommen tilbage i 2009, og når man så ser, hvordan ens telefon ser ud i dag, og hvad den i øvrigt kan, kan man se, at der er sket rigtig, rigtig meget, og det er der også, når det handler om cyberovervågningsprodukter. Der er tale om en hastig teknologisk udvikling, og derfor står vi nu med en opdateret forordning og indfører et opdateret regelsæt, bl.a. med en øget kontrol af de cyberovervågningsprodukter, der f.eks. kan misbruges til at krænke menneskerettighederne.

Selv om forordningen har direkte virkning, er der behov for, at vi konsekvensretter dele af de danske regler for eksportkontrol af dual use-produkter – det, der også bliver kaldt bemyndigelsesloven. Det, vi foreslår, er, at man kan blive straffet for at overtræde den nye kontrol med cyberovervågningsprodukter i bemyndigelsesloven. Det betyder konkret, at danske eksportører af cyberovervågningsprodukter, der overtræder reglerne på området, kan idømmes en straf i form af bøde eller fængsel i op til 2 år og altså kan idømmes op til 8 års fængsel under meget skærpede omstændigheder. Den strafferamme, som bliver foreslået, følger af de regler, som allerede eksisterer på området i dag, og derfor finder vi det i regeringen passende, at vi bruger den samme strafferamme, som altså allerede gælder.

Derudover var der i den tidligere dual use-forordning ikke fastsat nogen fælles kontrol med teknisk bistand, og derfor var kontrollen i stedet fastlagt i dansk lov, men med den reviderede EU-forordning bliver der nu indført et krav om tilladelse til teknisk bistand, og derfor foreslår vi fra regeringens side, at det nuværende danske forbud i bemyndigelsesloven ophæves, fordi vi med konsekvensrettelsen sikrer, at der er en langt større grad af klarhed for de danske eksportører, og vi sikrer, at eksportørerne ved, hvilke regler de skal efterleve.

Jeg vil bare understrege her til sidst, at det selvfølgelig er rigtig vigtigt for os at sikre, at vi fra dansk side fortsat ikke bidrager til frihedskrænkende og ulovlige aktiviteter; det gælder f.eks. udviklingen af masseødelæggelsesvåben, krigsforbrydelser, krænkelse af menneskerettighederne og lignende ting.

Så den nye forordning vil forbedre kontrollen med, at dual use-reglerne ikke bliver overtrådt, og med den foreslåede strafferamme vil vi kunne underbygge lige præcis det.

Med de ord ser jeg frem til behandlingen af lovforslaget og vil foreslå, at det i øvrigt meget relevante spørgsmål, som Enhedslistens ordfører rejste på vegne af hr. Rune Lund, er noget, vi kan besvare skriftligt. Grundlæggende er det et spørgsmål om, at man som virksomhed ved, hvad det er for nogle produkter, man har på hylderne, og derfor også må stå til ansvar for, at de ikke bliver brugt forkert, og det er der så mulighed for at man i tvivlstilfælde kan få hjælp hos Erhvervsstyrelsen med. Men det er et relevant spørgsmål, der bliver rejst, med hensyn til om man kan risikere, at der er noget her, der falder ned mellem to stole. Det mener vi ikke fra regeringens side der er, men det vil være nyttigt at få lavet et skriftligt svar på det, så vi har det med i lovbehandlingen, så det skal jeg hermed give tilsagn om bliver gjort.

Jeg tror, det skal være det fra min side. Tak for ordet.

Kl. 15:36

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til erhvervsministeren. Der er ingen korte bemærkninger til erhvervsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at dette lovforslag henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 11:

Forslag til lov om ændring af lov om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond og lov om erhvervsfremme. (Tilpasninger af reglerne om administration af EU-forordninger vedrørende Regionalfonden, Socialfonden Plus og Fonden for Retfærdig Omstilling m.v.).

Af erhvervsministeren (Simon Kollerup).

(Fremsættelse 06.10.2021).

Kl. 15:36

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører kommer fra Socialdemokratiet. Det er hr. Orla Hav. Velkommen.

Kl. 15:36

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Tak for det, formand. Som formanden læste op, er det her ændring af lov om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond og lov om erhvervsfremme. EU har fået godkendt sit budget for perioden 2021-2027, og det er jo sådan, at Danmark tildeles midler fra Den Europæiske Regionalfond, Socialfonden Plus og den nye fond, Fonden for Retfærdig Omstilling. Det europæiske regelgrundlag for fondene er blevet opdateret, og det nationale lovgrundlag, der etablerer administrationsgrundlaget for fondenes virke i Danmark, skal derfor også opdateres.

Uanset at Danmark ligger lunt i svinget efter de samlede opgørelser for de tre fondes anvendelse, er udfordringerne forskellige mellem landsdelene. Derfor er det fornuftigt at give regionsrådene hjemmel til efter høring i de regionale arbejdsmarkedsråd at indstille om anvendelsen af socialfondsmidler til erhvervsministeren, for så vidt angår tildelte midler fra Socialfonden Plus til uddannelsesområdet, og at åbne mulighed for, at Bornholms Regionskommune kan få samme indstillingsret som et regionsråd. Med lovforslaget lægges der op til, at lovens anvendelsesområde generelt udvides til at omfatte Fonden for Retfærdig Omstilling, herunder at der etableres et indstillingsudvalg, der indstiller om midler fra fonden til erhvervsministeren.

Vi har naturligvis tillid til, at erhvervsministeren er den øverste ansvarlige myndighed for administrationen af Regionalfonden og Socialfonden Plus, og har ingen betænkeligheder ved, at erhvervsministeren også bliver den øverste ansvarlige myndighed for administrationen af Fonden for Retfærdig Omstilling, der i øvrigt admini-

streres efter de samme principper som Regionalfonden og Socialfonden Plus.

Vi ser hen til, at der i EU-forordningerne afsættes 3 pct. af den samlede tildeling til Socialfonden Plus til konkrete målsætninger, der skal understøtte fondens specifikke målsætninger om fremme af social integration og adressering af materielle afsavn for de dårligt stillede borgere. Med lovforslaget lægges der op til, at social- og ældreministeren afgiver indstilling til erhvervsministeren om anvendelse af tildelte midler fra Socialfonden Plus til afhjælpning af materielle afsavn.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de bemærkninger, som jeg nu har givet til lovforslaget, er vi fra Socialdemokratiets side helt indstillet på at følge lovforslaget, og vi er selvfølgelig også indstillet på at deltage aktivt i det udvalgsarbejde, der bliver. Så vi hilser lovforslaget velkommen. Tak.

Kl. 15:39

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Det ser ud til, at ordføreren lige vil give et lille supplement henset til, at der ikke er så mange ordførere i salen.

Værsgo til ordføreren.

Kl. 15:40

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Tak til formanden for forståelse. Jeg har lovet at hilse fra Radikale Venstre og sige, at de også støtter lovforslaget. Så slipper jeg for den her gang at bede fru Jette Gottlieb om at være budbringer. Tak.

Kl. 15:40

Første næstformand (Karen Ellemann):

Mange tak. Jeg har noteret Radikale Venstres stillingtagen til lovforslaget og kan hermed byde velkommen til Venstres ordfører, hr. Kenneth Mikkelsen. Velkommen.

Kl. 15:40

(Ordfører)

Kenneth Mikkelsen (V):

Tak for det, og så fik vi også klaret hilsnerne – det her er jo tæt på Giro 413.

Tak for ordet. Lovforslagets hovedformål er jo at fastlægge rammerne for et fælles administrationsgrundlag for tilskud til Danmark fra Regionalfonden, herunder Interreg, og fra Socialfonden Plus og Fonden for Retfærdig Omstilling. Det er jo sådan, at Regionalfonden og Socialfonden er fonde, vi kender. De er kendt i EU-systemet, de er også kendt her i Danmark. Og ved ændringen af lov om erhvervsfremme i 2018 oprettede vi Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse til bl.a. at varetage det administrative omkring fondene. Udmøntningen af midlerne sker på baggrund af en udarbejdet strategi for den decentrale erhvervsfremme i hele landet. Den arbejdsgang videreføres med det her lovforslag, og det bakker vi op om i Venstre.

Fonden for Retfærdig Omstilling er til gengæld en ny fond i EU. Fonden er lanceret som en del af den europæiske grønne pagt, der har til fordel at gøre Europa til det første klimaneutrale kontinent i 2050, og midlerne skal udmøntes til landsdele, hvor der er en særlig forventning om tab af arbejdspladser i produktionen, hvor brugen af fossile brændsler er høj, og hvor en omlægning af produktionsprocesserne er nødvendig. Og et oplagt eksempel på, hvem der er støtteberettiget, er cementproduktionen i Nordjylland, hvilket også blev nævnt som et eksempel i forbindelse med oprettelsen af fonden. Lovforslaget her giver mulighed for, at der nedsættes et selvstændigt indstillingsudvalg til behandling af ansøgninger til Fonden for Retfærdig Omstilling. Og helt overordnet set vil jeg sige, at Venstre bakker op om lovforslaget.

Kl. 15:42

Kl. 15:45

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Venstres ordfører. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Næste ordfører kommer fra Dansk Folkeparti, og det er hr. Bent Bøgsted. Velkommen.

Kl. 15:42

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak for det. Danmark tildeles midler fra Den Europæiske Regionalfond, Socialfonden Plus og den nye Fonden for Retfærdig Omstilling. Det har erhvervsministeren oplyst i forbindelse med fremsættelse af det lovforslag, vi førstebehandler i Folketinget. Tusind tak. Men er det egentlig ikke vores egne penge, som vi giver til EU for bagefter at skulle stå her i Folketingssalen og takke for de selv samme midler? Det er naturligvis godt, at regelgrundlaget for fondene opdateres, og der skal jo være styr på tingene, så tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond og erhvervsfremmemidler i øvrigt udbetales korrekt. Nu opnår regionsrådene hjemmel til efter høring af de Regionale Arbejdsmarkedsråd at afgive indstilling til erhvervsministeren om anvendelse af tildelte midler fra Socialfonden Plus til at styrke regionernes arbejde på uddannelsesområdet, og der åbnes for mulighed for, at Bornholms Regionskommune kan få samme indstillingsret som et regionsråd. DF er positivt indstillet over for lovforslaget.

Kl. 15:43

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Rækkefølgen er, at det rent faktisk burde være Socialistisk Folkeparti nu, men jeg kan konstatere, at de ikke er til stede. Til gengæld er Enhedslistens fungerende ordfører, fru Jette Gottlieb, på talerstolen. Det kan være, at der også er en hilsen med. Værsgo til fru Jette Gottlieb.

Kl. 15:43

(Ordfører)

Jette Gottlieb (EL):

Nej, jeg må kun tale på vegne af Rune Lund, som er ordfører på området. På hans vegne vil jeg sige, at Enhedslisten godt kan støtte den administrative tilpasning, som lovforslaget lægger op til, med den nye Fonden for Retfærdig Omstillings indarbejdning i dansk lovgivning på samme vis som med EU's Socialfond og EU's Regionalfond. På linje med universiteterne er vi dog kede af, at medfinansieringsgraden på mellem 40 og 60 pct. gør midlerne alt for dyre at søge for f.eks. forskningsinstitutter. Dette er forordningsbestemt via EU, så det er noget, der skal ændres i EU. Men det betyder reelt, at universiteterne ikke får mulighed for at bruge de pågældende EU-midler, fordi de vil undlade at søge dem, da der følger alt for stor medfinansiering med. På trods af det er Enhedslisten dog positive over for lovforslaget.

Kl. 15:44

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Enhedslistens ordfører. For en god ordens skyld konstaterer jeg, at SF's ordfører ikke er til stede i salen, og at vi ikke kender indstillingen til lovforslaget.

Den næste ordfører kommer fra Det Konservative Folkeparti. Velkommen til fru Mona Juul.

(Ordfører)

Mona Juul (KF):

Tak, og tak for ordet. Når EU godkender nyt budget og der skal uddeles midler fra Den Europæiske Regionalfond, Socialfonden Plus samt den nye Fonden for Retfærdig Omstilling, skal regelgrundlaget naturligvis opdateres. Det handler om at sikre administrationsgrundlaget for fondenes virke i Danmark. I samme ombæring bemærkede jeg også, at man åbner op for, at Bornholms Regionskommune kan få samme indstillingsret som et regionsråd. Det giver fin mening. Og når jeg samtidig har lyttet til høringssvarene med hensyn til at sikre så meget afbureaukratisering som muligt, har Konservative ikke flere ønsker. Vi stemmer for.

Kl. 15:45

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til den konservative ordfører. Næste ordfører kommer fra Nye Borgerlige. Velkommen til hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 15:45

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det her er fortællingen om EU, når det er værst. Man tvinger Danmark, og det er faktisk et Folketing, som velvilligt desværre gør det, til at give penge til EU, og så får man pengene, nogle af dem, tilbage igen, selvfølgelig med en lang række krav om, hvordan man skal bruge dem. Det er en umyndiggørelse, og det er en klientgørelse, som er helt forfærdelig, og det, der følger med, er mere EU-kontrol, det er mere statskontrol, og det er mere magt til politikerne og mindre frihed til borgerne. Kort sagt er det en elendig måde at tvinge borgerne til at aflevere deres skattekrone på.

De penge burde aldrig nogen sinde have været nede i EU. Nu har vi fået nogle af dem tilbage, selvfølgelig med en masse krav om, hvordan de skal bruges. Det her handler så lidt om at få tilrettet noget administrativt, så de forskellige instanser kan indstille noget til det, men jeg har en lang række spørgsmål, som jeg godt kunne tænke mig at få svar på, inden vi overhovedet synes, at det her kan være en god idé i Nye Borgerlige.

Jeg kunne godt tænke mig også at udfordre, hvad de her penge reelt set skal bruges på. Nu står der, at noget af det skal bruges til folk, som ikke har det så godt, og at der skal være social retfærdighed, som de kalder det her, en social retfærdig omstilling, socialfonde plus og regionale fonde – ja, som om vi ikke havde fonde nok, opfinder man lige en mere. Og så står der, hvordan de her penge skal bruges, men i vores optik er noget, som virkelig kan gavne dem, der har mindst, at sænke afgifter, f.eks. på nogle af de varer, som folk, som ikke har så meget indkomst, rent faktisk bruger en del af. Det var noget, der virkelig ville gøre en forskel. Vi kunne også lette skatten for især dem i bunden. Det ville også hjælpe dem.

Så jeg kunne godt tænke mig at udfordre, om de her penge skal bruges til noget, hvor det altid skal være således, at politikerne skal bestemme via nogle fonde og alt muligt andet, hvad de skal bruges på, for så er det bare mere styring herinde fra Christiansborg af, og det er vi ikke store fans af i Nye Borgerlige.

Kl. 15:47

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Nye Borgerliges ordfører. Så ser jeg ikke flere ordførere til stede i salen, som ønsker at deltage i denne debat, og dermed kan jeg give ordet til erhvervsministeren. Velkommen.

Kl. 15:47

Kl. 15:52

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tusind tak. Og tak til ordførerne for bemærkningerne og for den jo da i hvert fald overvejende positive modtagelse af det her lovforslag. Det er ganske enkelt et lovforslag, der skal fastsætte rammerne for at få et fælles administrationsgrundlag for de tilskud, der kan gives fra EU-fondene for den nye budgetperiode, som jo altså løber her mellem 2021 og 2027.

Vi ønsker fra regeringens side en stærk og effektiv forvaltning af tilskuddene, og derfor er lovforslaget som supplement til de nye EU-forordninger for fondene også tænkt som værende den forudsætning, som skal til, for den danske administration af midlerne.

Midlerne fra fondene er bl.a. med til at sætte retningen for hele den decentrale SMV-indsats i de kommende 7 år og bidrager til at skabe vækst og skabe arbejdspladser i hele vores land. Ligesom i de forgangne år modtager Danmark i den kommende budgetperiode ca. 4 mia. kr. fra Socialfonden Plus og Regionalfonden samt fra Interreg. Derudover modtager Danmark ca. 660 mio. kr. fra en ny EU-fond, altså Fonden for Retfærdig Omstilling. Og når der kommer en ny fond ind i billedet, er der også behov for at udvide det anvendelsesområde, som den nuværende danske lov har, så loven også dækker den nye fond, altså Fonden for Retfærdig Omstilling. Den nye fond blev etableret i forbindelse med den europæiske grønne pagt, der skal gøre Europa til det første klimaneutrale kontinent i 2050, og det skal den ved at afbøde sociale, beskæftigelsesmæssige, økonomiske og miljømæssige udfordringer, der kan være i omstillingen til et klimaneutralt samfund i udvalgte landsdele.

Med lovforslaget, vi så behandler i Folketinget i dag, foreslår vi, at det er erhvervsministeren, der bliver den øverste ansvarlige myndighed for administrationen af Fonden for Retfærdig Omstilling, og fonden skal administreres efter de samme principper, som vi kender fra Regionalfonden og fra Socialfonden Plus. Vi lægger også op til, at vi nedsetter et særligt indstillingsudvalg, som kan indstille projekter, der anvender midler fra Fonden for Retfærdig Omstilling. Og med forslaget udvider vi også lovforslagets anvendelsesområde til at omfatte fonde, der gennemføres efter reglerne om delt forvaltning mellem Europa-Kommissionen og medlemsstaterne, som f.eks. brexittilpasningsreserven.

Så på den måde danner den her lov altså grundlag for hele den danske administration af EU-fondene i den kommende budgetperiode, og samtidig lægger loven i høj grad op til at videreføre det setup, vi i dag kender fra udmøntningen af strukturfondsmidlerne. Med lovforslaget lægger vi op til, at Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse fortsat har indstillingsret, i forhold til hvordan hovedparten af midlerne fra Regionalfonden og Socialfonden Plus bliver anvendt. Og med lovforslaget får regionsrådene og Bornholms Regionskommune som noget nyt hjemmel til at indstille om anvendelse af ca. 20 pct. af midlerne fra Socialfonden Plus til uddannelsesområdet. Og det skal, som det er nævnt tidligere, ske efter høring af de regionale arbejdsmarkedsråd. Det sker inden for den hjemmel, regionerne har i sektorlovgivningen, hvilket er aftalt med regionerne i økonomiaftalen fra før sommerferien.

Ud over alt det her vil vi fremme social inklusion af de socialt dårligst stillede, og derfor får social- og ældreministeren med lovforslaget her hjemmel til at indstille om anvendelse af midlerne fra Socialfonden Plus – og det sker i forlængelse af et nyt EU-krav for perioden 2021-2027, som skal afhjælpe materielle afsavn blandt de socialt dårligst stillede.

Så med de ord har jeg givet en kort gennemgang af lovforslaget her, og jeg ser frem til en god og konstruktiv behandling af lovforslaget.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til erhvervsministeren. Der er ønske om en kort bemærkning til ministeren, og det er fra hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 15:52

Lars Boje Mathiesen (NB):

Ja, og en god og konstruktiv dialog skal man få. Jeg kunne godt tænke mig at høre: Ville det efter ministerens opfattelse være muligt, at dem, som ønsker at indstille nogle af midlerne – jeg siger ikke, at det skal være dem alle sammen – kan søge om, at de bliver givet til enten afgiftslettelser eller skattelettelser, eller kan ministeren på egen hånd tage initiativ til, at nogle af de her midler bliver brugt til afgifts- eller skattelettelser?

Kl. 15:52

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 15:52

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Nej altså, de midler, som skal udmøntes i den her sammenhæng – og det er det, loven handler om at skabe administrationsgrundlaget for – er det ikke muligt at bruge på afgiftslettelser, og det er simpelt hen ifølge det forordningskrav, der ligger. Vi har vi jo så fra dansk side mulighed for på forskellig anden vis at sænke skatterne eller afgifterne for vores virksomheder i Danmark. Regeringen har jo foreslået at give en støtte til virksomheder, som ønsker at forske og investere i udvikling, sådan at man får en permanent skattebegunstigelse på fou-fradraget.

Så de her penge kan noget meget positivt i forhold til de dele af Danmark og Europa, som f.eks. skal have hjælp til at komme igennem den grønne omstilling, men det er altså ikke noget, der kan vedrøre afgiftslettelser.

Kl. 15:53

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 15:53

Lars Boje Mathiesen (NB):

Nej, men vi er forhåbentlig enige om, at skattelettelser og afgiftslettelser også skaber job, for ellers har vi da i hvert fald nogle helt grundlæggende økonomiske uenigheder.

Hvis de her midler ikke direkte kan bruges til skatte- og afgiftslettelser, kunne man så ikke bruge dem til nogle formål, f.eks. forskning og uddannelse, og så bruge de midler, som man ellers ville have brugt til de formål, til skattelettelser og afgiftslettelser? Så bruger man jo ikke direkte de midler, som der ligger i den her forordning – man bruger bare nogle andre midler, og så har man faktisk de samme midler, og det vil sige, at man jo reelt set også frigør penge til skattelettelser og afgiftslettelser.

Kl. 15:53

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 15:54

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Det bliver jo lidt en cirkelslutning. Men lad os antage, at vi er enige om, at der er et sted i kongeriget, hvor vi ønsker en særlig indsats for at få skabt vækst og nye arbejdspladser blandt SMV-virksomhederne. Vi finder så ud af, at vi med de her midler i hånden får etableret en indsats, som løser det – det er så ikke afgiftslettelser, men det er

en særlig dedikeret indsats ved hjælp af de her fonde. Man vil jo så i teorien godt kunne frigøre andre midler, man ellers ville have brugt, og så bruge dem på skattelettelser, men det vil så kræve, at man er enige om det. Så fortrængningen er jo teoretisk set mulig – og det håber jeg giver svar på spørgsmålet – men om det reelt også er det, der ville udmønte sig, må jo bero på en politisk debat.

Kl. 15:54

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til erhvervsministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 15:55

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så er der ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 27. oktober 2021, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 15:55).
